

## Будинок спілок буде профспілковим!



ФПУ ПІДДАЛА РІЗКІЙ КРИТИЦІ ВИСЛОВЛЮВАННЯ ОЧІЛЬНИКА КМДА ПРО ДОЛЮ ВІДОМОГО БУДИНКУ НА МАЙДАНІ

.02

## ГЕНУГОДА

### ПРО ЩО СВИДЧАТЬ ПІДСУМКИ

Спільна робоча комісія повноважних представників сторін власників і профспілок підбила підсумки виконання положень нині чинної Генеральної угоди.

.04



## ГАЛУЗЬ

### «ОПТИМІЗАЦІЯ» ЧЕРЕЗ ПРИВАТИЗАЦІЮ АВТОГОСПОДАРСТВ?

Пленум профспілки автомобілістів розглянув оптимізацію діяльності «дочок» «Автомобільних доріг України».

.10

## КОНСУЛЬТАЦІЇ

Все про причини індивідуальних трудових спорів між працівниками та роботодавцями.

.12

№ 21 (743) | 22.05.2014

# профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

[www.psv.org.ua](http://www.psv.org.ua)



## КОРОТКО

**ПОЗИЦІЯ** | Громадяни України мають зрозуміти, чому за міжнародну фінансову допомогу їм слід більше платити за газ вітчизняного видобутку, – вважають профспілки. **.02**

**ФОРУМ** | У Берліні (Німеччина) відкрився III Всесвітній конгрес Міжнародної конфедерації профспілок (МКП), який цього року проходить під лозунгом «Зміцнюємо вплив трудящих». **.03**



**ТЕНДЕНЦІЇ** | Трудящі всього світу втрачають віру в національні уряди, які, на їхню думку, віддають пріоритет інтересам великих корпорацій. **.03**



ТЕМА НОМЕРА | ВІТЧИЗНЯНА ОСВІТА В ОЧІКУВАННІ ЗМІН

## РЕФОРМА ОСВІТИ В УКРАЇНІ. ЧЕРГОВА СПРОБА

Нещодавно у Верховній Раді перше читання пройшов новий Закон «Про вищу освіту». Документ не могли ухвалити впродовж останніх трьох років. Нардепи зламали купу списів довкола трьох проектів – від регіоналів, тодішньої опозиції та групи науковців,

яку очолював ректор КПІ Михайло Згуровський. Нарешті спинились на реформаторських ідеях останнього. Чи означає це, що і подальші кроки щодо змін в українській освіті, й не тільки у вищій, не забаряться, з'ясували «Профспілкові вісті». **.08**



**Людмила Денісова:** «Програми, пов'язані із соціальним захистом громадян, збереглися і розвиваються» **.05**

**ДОЛУЧАЙТЕСЬ ДО ОБГОВОРЕННЯ**  
Будь-який матеріал номера можна обговорити на нашому сайті [www.psv.org.ua](http://www.psv.org.ua)

ОФІЦІЙНО

## ЗАЯВА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ



**15** травня у прямому ефірі телепередачі «Шустер LIVE» голова Київської міської державної адміністрації Володимир Бондаренко зазначив, що Міністерством культури України оголошено конкурс на визначення кращої ідеї Меморіального комплексу герою Небесної сотні. До осені буде отримано пропозиції, і саме тоді стане зрозумілим, яким буде

«колишній Будинок спілок». Не рахуючись із чинним законодавством, яке гарантує приватну власність Федерації профспілок України на Будинок спілок у центрі столиці, він наголосив, що «вже очевидно, що профспілок у відновлений будівлі не повинно бути».

Федерація профспілок України, її членські організації, що об'єднують майже 8 млн членів, обурені таким безпідставним тверджен-

ням, що суперечить чинному законодавству, з боку високопосадовця, який має навики захищати права й інтереси громадських організацій та права власності. Це вже не перший випадок публічних висловлювань у ЗМІ посадовців КМДА. За такою позицією проглядається цілеспрямований характер лобювання інтересів окремих бізнес-груп, які намагаються захопити чужу власність у центрі міста.

Профспілки України засуджують такі вислови очільника м. Києва та нагадують, що Будинок спілок завжди був важливим осередком соціального діалогу та профспілкового руху в Україні. До того ж, зазначена споруда належить профспілком на праві приватної власності, що захищається відповідно до ст. 41 Конституції України, де визначено, що ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності, і таке право є непорушним.

Федерацією профспілок України створений Благодійний фонд «Відродження Будинку профспілок», який проводить роботи з відновлення профспілкової власності. Будинок профспілок заплановано ввести в експлуатацію 24 серпня 2016 року до 25-ї річниці Незалежності України.

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ  
ЦЕНТР ФПУ

ПОЗИЦІЯ

## ЦІНА НА ГАЗ: ЧИ ВІДКРИТИЙ УРЯД ДО СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ?

Федерація профспілок України усвідомлює, що в ситуації, в якій перебуває економіка і соціальна сфера країни, міжнародна фінансова допомога є дуже важливою. Однак громадяни України мають зрозуміти, чому за таку допомогу їм слід більше платити за газ українського видобутку, обсяги якого перевищують потреби населення в ньому?



**ЗА** ІНФОРМАЦІЮ ДЕПАРТАМЕНТУ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ, для отримання кредиту Урядом, на виконання умов Міжнародного валютного фонду до України, з 1 травня 2014 року підвищено ціну на газ для потреб населення у середньому на 56% та з 1 липня – на 40% тарифи на теплову енергію. Водночас, за оцінками експертів, газодобувні підприємства і газотранспортні компанії, які добувають на території нашої держави дешевий український газ, отримують високі прибутки. Чому необхідно фактично примушувати громадян України за спекулятивними цінами купувати український газ?

Особливо неприпустимим це є в умовах вкрай низького рівня заробітних плат та пенсій більшої частини українців і погіршення якості життя громадян, особливо молоді, сімей з дітьми, людей, які втрачають роботу, заробітки, кошти для існування. Профспілки відстоюють позицію, що дешевий газ вітчизняного виробництва повинен використовуватися виключно на потреби населення, і ціна має бути прозорою на всьому ланцюгу від місця видобутку до оселі споживача. Щоб відповідати на численні звернення членських організацій стосовно цих питань, Федерація профспілок України у березні 2014 року звернулася з

листом до Міністерства енергетики та вугільної промисловості України з проханням надати інформацію щодо обсягів вітчизняного видобутку природного газу, його використання, прогнозного річного балансу надходження та розподілу природного газу в Україні, собівартості та ціни реалізації для населення. На запит ФПУ Мінпаливенерго надіслало інформацію щодо законодавчих підстав формування та встановлення роздрібних цін на природний газ для населення. Проте, конкретного матеріалу щодо розрахунку ціни на газ для населення, як і обсягів видобутку вітчизняного газу й обсягів додатково залу-

ченого для потреб населення імпортного газу, так необхідного для обґрунтування об'єктивності зростання роздрібних цін, Міністерством не надано. Це не відповідає заявам Уряду про відкритість дій та прозорість розрахунків зміни цін і тарифів для населення. З огляду на важливість для суспільства значення економічно обґрунтованих роздрібних цін на природний газ для населення та підготовки інформації для членських організацій Федерації профспілок України буде домагатися від органів влади надання конкретних розрахунків та прозорості формування ціни реалізації природного газу для споживачів.

ПРИВІТАННЯ

## 25 ТРАВНЯ – ДЕНЬ ХІМІКА

*Шановні працівники хімічної та нафтохімічної промисловості!*

Прийміть сердечні вітання з професійним святом – Днем хіміка! Завдяки вашій наполегливій праці, досвіду і високому професіоналізму, постійному впровадженню у виробництво новітніх наукових розробок і виробничих технологій постійно розширюється асортимент хімічної продукції, підвищується якість життя наших громадян. Федерація профспілок України і надалі буде послідовно захищати права та інтереси працівників галузі. У день професійного свята щиро бажаю вам нових професійних здобутків, невечерніх життєвих сил і достатку. Щастя і добра вам і вашим родинам! З глибокою повагою,

ГРИГОРІЙ ОСОВИЙ,  
В. О. ГОЛОВИ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ

*Шановні друзі!*

Центральна рада профспілки працівників хімічних та нафтохімічних галузей промисловості сердечно вітає вас, всіх працівників, науковців, ветеранів, з професійним святом – Днем хіміка.

Хімічна галузь, яка є важливою складовою національної економіки, маючи значний науково-технічний, виробничий і кадровий потенціал, найбільшою мірою серед інших галузей відчуває негативний вплив масштабної системної кризи та зростання ціни на природний газ.

Але навіть за цих умов ваша сумлінна повсякденна праця спрямована на відновлення виробництва, збереження робочих місць, соціальних програм, задоволення потреб суспільства в хімічній та нафтохімічній продукції, впровадження у виробництво новітніх розробок та сучасної технології. Вітаючи із святом, хочемо висловити подяку за відданість обраній справі, відповідальність і наполегливість у прагненні вийти із кризи, забезпечити зростання виробництва та розширити соціальні програми.

Із свого боку, Центральна рада профспілки і надалі буде сприяти вирішенню актуальних питань розвитку хімічної та нафтохімічної промисловості, покращенню якості життя її працівників.

Бажаємо вам і вашим родинам міцного здоров'я, особистого щастя, добра, невечерніх сил і наснаги, благополуччя, миру та злагоди, здійснення всіх планів і задумів. Із професійним святом вас, дорогі друзі!

ВАСИЛЬ МОЙСКУ,  
ГОЛОВА ЦЕНТРАЛЬНОЇ РАДИ ПРОФСПІЛОК  
ПРАЦІВНИКІВ ХІМІЧНИХ ТА НАФТОХІМІЧНИХ ГАЛУЗЕЙ  
ПРОМИСЛОВСТІ УКРАЇНИ

ЗАКЛИК

## ЗАЯВА КІРОВОГРАДСЬКОЇ МІЖГАЛУЗЕВОЇ КООРДИНАЦІЙНОЇ РАДИ ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ПРОФСПІЛОК ПРАЦІВНИКІВ БЮДЖЕТНИХ ГАЛУЗЕЙ

Кіровоградська міжгалузєва координаційна рада обласних організацій профспілок працівників бюджетних галузей від імені майже 100 тис. членів профспілок заявляє про те, що низьку антикризових рішень Уряду прийнято без участі соціальних партнерів, і наслідком їх впровадження є погіршення рівня життя практично всіх верств населення. Замороження соціальних стандартів при тотальному підвищенні ціни і тарифів в-

кликають надзвичайно гострий супротив членів профспілок, невдоволення позицією профспілок у веденні соціального діалогу. Закликаємо Федерацію профспілок України перейти від прийняття заяв, на які вже давно не реагують соціальні партнери, до реалізації більш радикальних заходів щодо захисту членів профспілок, передбачених ст. 19 та 27 Закону України «Про профспілки, їх права та гарантії діяльності».



КОНГРЕС МКП

# ЗМІЦНЮЄМО ВПЛИВ ТРУДЯЩИХ

18 травня у Берліні (Німеччина) відбулась урочиста церемонія відкриття III Всесвітнього конгресу Міжнародної конфедерації профспілок (МКП), який цього року проходить під лозунгом «Зміцнюємо вплив трудящих».



**Я**К ІНФОРМУЄ ДЕПАРТАМЕНТ МІЖНАРОДНОЇ РОБОТИ АПАРАТУ ФПУ, у конгресі МКП беруть участь понад 1500 профспілкових делегатів із 161 країни світу. Серед них – представницька делегація Федерації профспілок України на чолі з в.о. Голови ФПУ Григорієм Осовим. Конгрес триватиме до 23 травня.

З вітальним словом до делегатів і гостей конгресу звернувся президент МКП Міхаель Зоммер, міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмайер та адміністратор Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй Хелен Кларк.

Теплими спогадами сповнена зустріч в.о. Голови ФПУ Григорія Осового з генеральним директором Міжнародної організації праці (МОП) Гасем Райдером, який у 2005 році очолював місію Міжнародної конфедерації вільних профспілок (МКВІП) як генеральний секретар організації, щоб оцінити зрілість і готовність українських профспілок поповнити лави найдемократичнішого, найвпли-

вовішого та найпотужнішого міжнародного профцентру. Тоді місію, яка відвідала низку членських і первинних організацій ФПУ, постійно супроводжував тодішній перший заступник Голови ФПУ Григорій Осовий. Місія МКВІП не була марною: саме завдяки відкритому спілкуванню більшість голосів членів статутних органів ФПУ було рекомендовано прийняти до лав МКВІП.

Нині під час зустрічі Григорій Осовий і Гай Райдер обговорили поточний стан профспілкового руху в Україні, трагічні події лютого і травня – людські жертви і загибель у вогні будинків спілок ФПУ та Федерації профспілок Одеської області. Генеральний директор МОП висловив готовність, користуючись своїм високим авторитетом, усіляко сприяти профспілкам України у вирішенні їх проблем. У зустрічі взяв участь директор Благодійного фонду «Відродження Будинку профспілок», голова Профспілки будівельників та виробників будівельних матеріалів України Василь Андреев, який поінформував про поточний стан справ зі збору

коштів на відбудову Будинку спілок як символу Євромайдану.

У перерві між засіданнями конгресу відбулася зустріч в.о. Голови ФПУ із заступником генерального секретаря МКП Яапом Віннемо. Обговорювалася ініціатива української делегації з підготовки та ухвалення резолюції конгресу щодо ситуації в Україні. Яап Віннен визнав нагальну потребу ухвалення такої резолюції, адже вона має сприяти зняттю напруги як в Україні, так і в Східній Європі загалом.

Питання майнових об'єктів, долі територіальних профоб'єднань і галузевих організацій профспілок у Республіці Крим, які офіційно залишаються у складі як ФПУ, так і її членських організацій, було обговорене під час робочої зустрічі Григорія Осового з головою Федерації незалежних профспілок Росії Михайлом Шмаковим. Григорій Осовий наголосив, що питання членства має вирішуватись індивідуально кожним працівником із дотриманням прав і свобод, гарантованих нормами міжнародного права.

В ТЕМУ

## МАЙЖЕ ДВІ ТРЕТИНИ НАСЕЛЕННЯ ХОЧЕ ВІД УРЯДІВ ЗМЕНШЕННЯ ВЛАДИ КОРПОРАЦІЙ

Трудящі всього світу втрачають віру в національні уряди, які, на їхню думку, віддають пріоритет інтересам великих корпорацій. Про це йдеться у новому опитуванні громадської думки Міжнародної конфедерації профспілок (МКП).

**Я**К ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, представлено 18 травня на відкритті III Всесвітнього конгресу МКП Глобальне опитування МКП-2014, що його провела компанія TNS Opinion, охоплює громадську думку мешканців 14 країн, що представляють більше половини населення світу. «Глобальний економічний неохідні скоординовані дії для підвищення стандартів життя у всьому світі. Сім років економічної кризи звадали структурних збитків глобальній еконо-

міці та трудящим, залишили без роботи понад 200 млн працівників, а ще більше отримують надзвичайно низькі зарплати. Уряди діють в одній зв'язці з корпоративною владою і тим самим підводять свій народ», – заявила генеральний секретар Міжнародної конфедерації профспілок Шаран Барроу. Дані опитування засвідчують: – 79% вважають, що мінімальна оплата праці недостатня для гідного життя; – 82% відзначили зниження або стагнацію своєї заробітної плати стосовно вартості життя;

– 88% підтримують підвищення мінімальної зарплати у всіх країнах світу. «Глобальний робітничий рух винис усталеним інтересам бізнесу попередження. Майже дві третини населення хоче від урядів зменшення влади корпорацій. Люди незадоволені результатами діяльності уряду й усвідомлюють, що вони перебувають під зростаючим впливом влади корпорацій. Світ має змінитися, влада має бути збалансованою. Великий бізнес і великі фінанси належить узяти під контроль, інакше демократично обрані уряди ризикують стати маріонетками при прийнятті соціально-економічних рішень», – заявила Шаран Барроу. Запровадження гідної оплати праці для родин трудящих і малозабезпечених, за словами Шаран Барроу, означає перерозподіл надлишків багатого 1% насе-

лення. Адже коли люди не можуть робити заощаджень, заможності сім'ї загрожують відсутність можливостей інвестувати в житло та інше майно. Заощадження – це необхідний компонент довготермінового збалансованого зростання. Опитування засвідчило зростання занепокоєння щодо гарантій зайнятості, а також недовіру до уряду та економічної системи. Народ вимагає від своїх урядів скорочення розриву між багатими й бідними, справедливої оплати праці та забезпечення гарантій зайнятості. Результати опитування, проведеного у січні в Австралії, Бельгії, Бразилії, Канаді, Китаї, Франції, Німеччині, Індії, Італії, Японії, Росії, ПАР, Великобританії та США, відображають погляди понад 3,7 млрд осіб, а це понад половину населення світу.

ОГОЛОШЕННЯ

## ДО ВІДОМА ЧЛЕНІВ ПОСТІЙНИХ КОМІСІЙ РАДИ ФПУ!

Повідомляємо, що 27 травня ц. р. відбудуться засідання постійних комісій Ради ФПУ з питань:  
– соціально-економічного захисту членів профспілок – 9.00–11.00;  
– організаційної роботи – 11.00–13.00;  
– фінансової роботи та бюджету – 11.00–13.00;  
– майнових питань – 13.00–15.00;  
– підсумкове засідання чотирьох комісій – 15.00–18.00.  
Члени вищеперелічених комісій Ради ФПУ за бажанням можуть бути присутніми на засіданні комісій, до складу яких вони не входять.

ДЕПАРТАМЕНТ РОЗВИТКУ ПРОФСІЛКОВОГО РУХУ

ЗАСІДАННЯ

## ЧАС ВИМАГАЄ ЗМІН

20 травня ц. р. відбулося підсумкове засідання робочої групи з розроблення проекту Стратегії модернізації ФПУ та її членських організацій.

**Я**К ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, вів засідання заступник Голови ФПУ Євген Драп'ятій. Він високо оцінив внесок кожного учасника роботи над одним з програмних документів ФПУ, який має сприяти подальшій дієвості Федерації як потужної і сучасної організації, зростаючій ролі профспілок у суспільстві. Присутні розглянули та до-

кладно проаналізували пропозиції до Стратегії, визначили її мету, основні напрями модернізації діяльності профспілок і за підсумками обговорення погодили проект тексту документа. Після широкого обговорення Стратегії модернізації ФПУ у членських організацій і трудових колективах планується розгляд цього документа на засіданні Президії і Ради ФПУ, а згодом його ухвалення на черговому з'їзді Федерації.

АНОНС

## ЗАМОВЛЯЙТЕ ДОДАТКОВО «БІБЛІОТЕЧКУ ГОЛОВИ ПРОФСІЛКОВОГО КОМІТЕТУ» № 5/2014 «КЛЮЧОВІ МОМЕНТИ В ОПОДАТКУВАННІ ГРОМАДЯН ТА ПРОФСІЛКОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ» (запитання/відповіді)

**Ц**ей випуск «Бібліотечки» підготовлено з метою надання інформаційно-роз'яснювальної допомоги профспілковому активу і членам профспілок із питань оподаткування. Ми намагалися максимально широко розкрити питання, що стосуються оподаткування як профспілкових організацій, так і фізичних осіб з урахуванням новацій податкового законодавства. Сподіваємось, що запропоновані матеріали допоможуть вам у роботі, а також

дадуть відповіді на всі запитання, що вас хвилюють. Додатковий наклад «Бібліотечки» № 5/2014 можна замовити до 26 травня 2014 року за адресою: 01042, м. Київ, бульв. Дружби народів, 5. Підприємство «Профінформ» ФПУ або за тел.: (044) 528-70-49; e-mail: profvisti@ukr.net. Мінімальна кількість замовлень – 10 примірників. Вартість одного примірника самовивозом – 6,50 гривні, з пересилкою – 7,30 гривні.

«ПРОФІНФОРМ» ФПУ

## ГЕНУГОДА

## ПРО ЩО СВІДЧАТЬ ПІДСУМКИ

13 травня ц. р. відбулося засідання Спільної робочої комісії повноважних представників сторін власників і профспілок щодо підбиття підсумків виконання положень нині чинної Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2010–2012 роки.



**Я**К ПОВІДОМЛЯЮТЬ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР І ДЕПАРТАМЕНТ ВИРОБНИЧОЇ ПОЛІТИКИ ТА КОЛЕКТИВНО-ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АПАРАТУ ФПУ, захід відбувся під головуванням заступника Голови ФПУ Сергія Кондрюка та заступника міністра соціальної політики Віктора Іванкевича.

Від профспілкової сторони у засіданні взяли участь в.о. Голови ФПУ Григорій Осовий, заступник Голови ФПУ Сергій Українець, керівники та працівники структурних підрозділів апарату ФПУ та її членських організацій.

«Я хотів би вас всіх закликати до консолідації, тому що, незважаючи на всі труднощі політично-економічної ситуації в Україні, процеси соціально-економічного розвитку тривають», – наголосив під час відкриття засідання заступник

Голови ФПУ Сергій Кондрюк. – Тому ми наполягли на підбитті підсумків діючої Генугоди, хоча зараз ставлення до неї з боку нової влади і роботодавців відносно скептичне. Наше прохання підбити підсумки раніше – у березні чи квітні ц. р. не знайшло відгуку. Сьогодні ми маємо визначити ті пункти Генугоди, які вже виконані чи частково виконані, визначити додаткові заходи для забезпечення реалізації норм Генеральної угоди».

Учасники засідання заслухали інформацію повноважних представників сторін про виконання положень Генеральної угоди на 2010–2012 роки станом на 1 січня 2014 року з урахуванням актуалізованої інформації щодо реалізації окремих її положень протягом I кварталу цього року. (Нагадаємо, що до ухвалення нової Генугоди діє документ, що прийнятий

усіма сторонами попередньо. Сьогодні – це чинна Генугода про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2010–2012 роки).

Учасники зібрання схвалили оцінки положень чинної Генугоди, попередньо узгоджені сторонами, а підготовлений секретаріатом Спільної робочої комісії сторін перелік положень Генугоди на 2010–2012 роки, в оцінці виконання яких є розбіжності, вирішено взяти за основу.

Попри жваву дискусію представників сторін, низку пунктів було віднесено до розбіжностей щодо оцінки стану виконання Угоди.

Крім того, сторонами досягнуто домовленостей щодо вжиття додаткових заходів для забезпечення виконання норм чинної Генеральної угоди.

## ЛИСТ

## ПРОФСПІЛКИ – ЗА ВІДКРИТІСТЬ БЮДЖЕТНОГО ПРОЦЕСУ

На ім'я в.о. Голови ФПУ Григорія Осового надійшов лист від голови Об'єднання профспілок Харківської області Сергія Тесленка з проханням наполегливо обстоювати на всіх рівнях позицію профспілок щодо відкритості бюджетного процесу 2015 року, а також необхідності спільної участі сторін соціального діалогу у визначенні основних напрямів бюджетної політики на наступний рік, що передбачається відповідною постановою Президії ФПУ.

**Я**К ПОВІДОМЛЯЄ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР ФПУ, у листі, зокрема, зазначається: «23 квітня 2014 року відбулося засідання Ради Об'єднання профспілок Харківської області «Про підсумки роботи Об'єднання профспілок Харківської області щодо виконання рішень XXVI Конференції ОПХО, VI З'їзду ФПУ і Цільових програм у 2013 році та завдання на 2014 рік», на якому наголосувалося, що Об'єднання профспілок Харківської області проводило цілеспрямовану роботу щодо недопущення погіршення

ситуації у сфері соціально-трудових відносин, праці та зайнятості членів профспілок області. Унаслідок спільних зусиль сторін соціального діалогу всі рівні у 2013 році зросла середньомісячна зарплата штатних працівників області на 8,1% і становила 2975 грн; скорочено борги з виплати зарплати на 14,4 млн грн; зріс рівень зайнятості населення з 61,2% до 61,5%; знизився рівень безробіття на 0,3%; проведено навчання 265 представників профспілок із питань охорони праці. Однак критична ситуація, яка виникла у державі, призвела до економічної неста-

більності та спаду виробництва у більшості трудових колективів. Так, у 2013 році відбувалося щомісячне скорочення обсягів виробництва до відповідного періоду 2012 року; 36,3% підприємств отримали збитки на суму 4,5 млрд грн. У 2014 році ситуація тільки погіршується. Обсяг виробництва у I кварталі скоротився на 3,2%, борги з виплати заробітної плати зросли на 78% із заданими моніторингу станом на 1.04.2014 становлять 132 млн грн. Зросла кількість працівників, які через економічні причини були переведені на роботу в умовах неповного робочого дня (тижня) або на неповну ставку. Майже на 10 тис. збільшилася чисельність осіб, які перебувають на обліку у службі зайнятості, навантаження на одне вільне робоче місце – із 7 до 8 осіб. У цих умовах Уряд прийняв антикризові заходи без участі соціальних партнерів, без урахування позиції профспілок, із грубим порушенням законодавства України та Генугоди. «Заморожування» оплати праці, пенсій, зрос-

тання тарифів на житлово-комунальні послуги та ціни на найбільш продовольчі і промислові товари тільки погіршать економічне становище працівників. У зв'язку з погіршенням життєвого рівня населення пропонуємо ініціювати внесення змін у законодавчі акти, якими регулюється питання індексації доходів у зв'язку зі зростанням цін щодо збільшення бази індексації: наприклад, до двох прожиткових мінімумів або до рівня заробітної плати, яка дає право на податкову соціальну пільгу (у 2014 році – 1710 грн). Члени Ради ОПХО вважають украй необхідним відновити переговори з укладення нової Генугоди, в якій обов'язково передбачити конкретні, а не декларативні зобов'язання щодо наповнення Держбюджету не за рахунок скорочення соціальних виплат, заробітної плати працівників бюджетної сфери, а запровадження жорсткого контролю за витратами бюджетних коштів, введенням податку на багатство та розшир, легалізацію трудових відносин тощо».

## ПРОПОЗИЦІЇ

## ЩОДО ВІДНОВЛЕННЯ НАЗВИ І ФУНКЦІЙ МІНІСТЕРСТВА

Мінсоцполітики підтримало ініціативу Ради Федерації профспілок України перед Урядом щодо відновлення функцій і назви Міністерства праці та соціальної політики України.

**Я**К ПОВІДОМЛЯЄ ДЕПАРТАМЕНТ ВИРОБНИЧОЇ ПОЛІТИКИ ТА КОЛЕКТИВНО-ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ АПАРАТУ ФПУ, крім того, підтримано пропозиції стосовно делегування Мінекономрозвитку повноважень щодо забезпечення балансу трудових ресурсів, їх раціонального використання та

здійснення політики, спрямованої на створення достатньої кількості високопродуктивних робочих місць із гідними умовами праці. Для практичної реалізації вищезазначених ініціатив після проведення позачергових виборів Президента України ФПУ звернеться з відповідним поданням до нового очільника держави.

## ОСНОВНІ НАПРЯМИ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ НА 2015 РІК

На засіданні Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці 14 травня розглянуто проект постанови ВРУ «Про Основні напрями бюджетної політики на 2015 рік».

**Я**К ПОВІДОМЛЯЄ ДЕПАРТАМЕНТ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ТА СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ АПАРАТУ ФПУ, за результатами розгляду Комітетом ВРУ з питань соціальної політики та праці подав зауваження та пропозиції до Комітету ВРУ з питань бюджетної політики, в яких звернув увагу на необхідності:

- визначення підвищення рівня соціальних стандартів і забезпечення соціальних гарантій, зменшення рівня безробіття, виконання міжнародних угод, зокрема Європейської соціальної хартії (перерганутої), як основний напрям бюджетної політики на 2015 рік;
- встановлення розміру мінімальної зарплати з урахуванням потреб працівників та їхніх сімей, прожиткового мінімуму для працездатних осіб, а також загального рівня середньої заробітної плати, продуктивності праці та рівня зайнятості;
- визначення етапності підвищення посадового окладу (тарифної ставки) працівника і тарифного розряду ЄТС до рівня законодавчо встановленого розміру мінімальної заробітної плати до кінця 2015 року;
- здійснення в повному обсязі на підприємствах, що утримуються за рахунок бюджету, витрат на охорону праці, які становлять не менше 0,2% від ФОП;
- вжиття заходів щодо погашення зобов'язань держави перед громадянами України, які внаслідок знецінення втратили грошові заощадження, які зберігалися в установах Ощадбанку СРСР і державного страхування,

що діяли на території України, а також владені у державні цінні папери, державні казначейські зобов'язання СРСР, сертифікати Ощадбанку СРСР;

- встановлення прожиткового мінімуму на підставі оновлених наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів і послуг, суми податку на доходи фізичних осіб та індексу споживчих цін;
- забезпечення легалізації тіньової зайнятості;
- зростання темпів реальної заробітної плати порівняно з 2014 роком і забезпечення її функції щодо розширеного відтворювання робочої сили з тим, щоб забезпечити зростання протягом 5 років заробітної плати для досягнення її частки в структурі загальних доходів населення не менше 65%;
- ліквідації заборгованості з виплати заробітної плати перед працівниками державних підприємств, яких визнано банкрутними, вжиття дієвих заходів для недопущення виникнення заборгованості з виплати заробітної плати працівникам бюджетної сфери;
- стимулювання оновлення основних фондів;
- забезпечення збалансованості ринку праці на основі прогнозування його розвитку на коротко- та довгостроковий період, забезпечення підготовки кадрів відповідно до потреб ринку праці. Тим самим підтримано низку профспілкових пропозицій, які ФПУ надіслала до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці (лист від 25.04.2014 № 05/01-15/485).



Чого чекати людям від нових урядових соціальних програм? Яка роль у підвищенні рівня соціально-економічного захисту трудящих Міністерства соціальної політики та профспілок? Чи завжди знаходять вони спільну мову при вирішенні актуальних проблем? На ці та інші теми розмовляємо з міністром соціальної політики України Людмилою Денісовою.



## Людмила Денісова: «Програми, пов'язані із соціальним захистом громадян, збереглися і розвиваються»

### ЧАС ВИМАГАЄ НОВИХ ПІДХОДІВ

— Людмиле Леонтівно, як би Ви охарактеризували нинішній стан економіки України та можливості в умовах жорсткої економії забезпечити соціальний захист людей на належному рівні?

— Економіка України сьогодні перебуває в надзвичайній скруті. Наприклад, дефіцит державного бюджету в травні тільки за захищеними статтями склав 23 млрд грн. Виходячи з цього, ми внесли до Верховної Ради України, й вона підтримала, законопроект, за яким скоротили ті витрати бюджету, які, на наш погляд, не пов'язані з прямим соціальним захистом громадян, зокрема будувати і купувати житло нашим ветеранам, чорнобильцям, військовослужбовцям.

Потрібно також зазначити, якщо на програми Міністерства соціальної політики у держбюджеті на 2014 рік передбачено 92 млрд грн, то ми скоротили їх лише на 3,8 млрд. Нам пропонували знизити соціальні стандарти, піти на жорсткі заходи економії щодо зменшення рівня заробітних плат і пенсій, але нам вдалося утримати соціальні стандарти. Так, ми їх заморозили, але всі виплати індексуються на рівень інфляції. Ми вже з 1 травня проіндексували всі зарплати і пенсії, як це і належить за законом. Але, на жаль, підвищення рівня заробітних плат і пенсій, які люди, можливо, очікують, не буде. А буде проводитися лише їхня індексація.

— Нині дуже багато критики лунає на адресу нового Уряду. Його звинувачують у тому,

що він нібито призупинив або скасував всі соціальні програми. Наскільки це відповідає реальності?

— Хочу підкреслити, що всі програми, пов'язані із соціальним захистом громадян, збереглися і розвиваються. Більше того, якщо раніше ми захищали громадян від підвищення цін і тарифів лише програмою житлових субсидій, то тепер ми не тільки розширюємо цю програму з 1,5 млн сімей до 3 млн, але й в умовах кризи, підвищення цін і тарифів Уряд прийняв нову цільову програму, спрямовану на компенсацію цього підвищення сім'ям з невисоким рівнем доходів. Кошти на реалізацію цієї програми вже включені до держбюджету.

### ЗОНА ОСОБЛИВОЇ ТУРБОТИ

— У чому суть цієї програми?

— Постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2014 року № 83 передбачено, що сім'ї, у яких середньомісячний сукупний дохід не перевищував величини прожиткового мінімуму для сім'ї, матимуть право на отримання компенсації додаткових витрат на оплату послуг газопостачання, централізованого опалення та централізованого постачання гарячої води у зв'язку з підвищенням цін і тарифів на послуги. Таким чином, зазначені сім'ї не будуть платити більше, ніж платили до підвищення цін і тарифів на природний газ і теплову енергію.

— А яка сім'я має зробити для визначення права на компенсацію?

— Сім'я має поррахувати свій середньомісячний дохід і порів-

няти його з величиною сумарного прожиткового мінімуму. Прожитковий мінімум сім'ї дорівнює сумі прожиткових мінімумів для кожного члена сім'ї відповідно до його приналежності до основних соціальних і демографічних груп населення. Для призначення компенсації органу соціального захисту населення за місцем реєстрації необхідно надати заяву, довідку про склад зареєстрованих у житловому приміщенні (будинку чи квартирі) осіб, довідки про доходи кожної особи, зареєстрованої у житловому приміщенні (будинку чи квартирі). Компенсація надаватиметься у безготівковому вигляді і щомісяця перераховуватиметься підприємствам, що надають комунальні послуги. У випадку, якщо середньомісячний сукупний дохід сім'ї за попередні шість місяців не перевищував величини прожиткового мінімуму для сім'ї, рекомендуємо звертатися за призначенням компенсації до органу соціального захисту населення за місцем реєстрації.

— А які зміни відбулися в наданні допомоги сім'ям з дітьми?

— У зв'язку із ситуацією в економіці ми змушені були переглянути розміри допомоги при народженні дитини. З 1 липня буде діяти інший механізм. Якщо до сьогодні на першу дитину виділяється 30, на другу — 60 і на третю — 120 тис. грн, то з 1 липня буде виділятися 41250 грн на кожну дитину. Тобто ми збільшимо розмір допомоги на першу дитину і скорочемо виплати на другу і третю. Це вимушений захід. Але коли розглядався варіант, щоб на кожну дитину давати по

30 тис., ми вирішили, що необхідно все ж стимулювати рішення молодих про народження першої дитини. До речі, в цьому плані ми внесли зміни в ще одну програму. Якщо раніше на догляд за дитиною до трьох років платили 135 грн на місяць, то тепер це буде 860 грн. До того ж, матуся у цей період буде застрахована, і з цих 860 грн сплачуватиметься за рахунок держави єдиний соціальний внесок до фондів соціального страхування. Це дасть можливість збільшити розмір виплат за лікарняним листком і позначиться в перспективі при розрахунку пенсії.

— Це вже діюча норма?

— Вона набуває чинності з 1 липня. На всіх діток, які були народжені до 1 липня, будуть діяти виплати за старими нормами.

### СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

— Людмиле Леонтівно, болючою темою залишається проблема заборгованості із зарплати, соціального забезпечення громадян. Що робить Міністерство соціальної політики для її кардинального вирішення, проведення соціально-економічних реформ? Як розвивається ваша співпраця з Федерацією профспілок України в цій сфері?

— Коли я прийшла на посаду міністра, побачила сукупно на балансі всіх фондів соціального страхування понад 7 млрд грн. А на рахунок вказаній частці було всього 68 млн. Скажіть, що тут можна кардинально зробити, коли майже 90 млрд податків було сплачено наперед? Але їх же на рахунках не було. На балансі Фонду соціального страхування на випадок безробіття повинно було бути 4,5 млрд грн. Але їх вже хтось «з'їв». Хтось вивіз їх у вигляді готівки і нині фінансує сепаратистів на сході України. Але ж будь-яка реформа вимагає грошей. І їх потрібно звідкілься узяти. Говорячи про реформи, ми сьогодні насамперед говоримо про адресність соціальної допомоги. Наприклад, ми зробили такий крок: усі пільги, отримані за професійні заслуги, тепер залежать від рівня доходу громадян. Але це стосується лише професійних пільг, а не тих, що надаються за статусом громадянина. Що стосується заборгованості із зарплати, то рецепт тут один: потрібно її виплачувати. Роботодавцеві має бути вигідно бути чесним перед своїми працівниками, і держава має йому в цьому допомагати.

— Але яким чином, якщо говорити, що грошей немає?

— Ми нещодавно провели засідання Комісії із заборгованості по зарплаті, яку я очолюю. Визначили, що найбільший боржник — це «Укроборонпром». Заборгованість із зарплати в квітні становила тут 130 млн грн. Тобто з мільярда загальної заборгованості — більше 10%. Це катастрофічна сума. Запросила до Міністерства генерального і фінансового директорів «Укроборонпрому». Ми спільно обговорили

проблему. Я виступила за ініціативу Уряду з цього приводу. До мене прислухалися і Прем'єр-міністр, і міністри. Спільно нам вдалося знайти рішення. Наразі заборгованість залишилася на рівні близько 40 млн. І то по неактивним підприємствам. Тож ми маємо намір вирішувати ці питання і далі. Що стосується нашої співпраці в цьому плані з профспілками, особливо з ФПУ, у нас відбувається обмін інформацією щодо заборгованості із зарплати, ми разом вирішуємо поточні і стратегічні питання.

— Питання у розвитку теми. Як Ви бачите поглиблення соціального діалогу, зокрема з ФПУ? Які перспективи цього співробітництва в інтересах людини праці?

— Ми плануємо і далі розвивати соціальний діалог, взаємовигідні партнерські відносини з ФПУ. Ми завжди відкриті для діалогу, для проведення спільних заходів, спрямованих на підвищення рівня соціально-економічного захисту наших громадян. Коли я тільки прийшла на посаду міністра, ми відразу ж зустрілися з керівниками ФПУ та її членських організацій. Ми завжди радімося з профспілками і дослухаємося до їх позиції, адже розуміємо що за ними стоять мільйони членів профспілок, а це люди праці, інтереси яких ми також захищаємо. Всі проекти нормативно-правових актів, що стосуються соціально-трудова та економічних питань, направляємо Федерації профспілок, проводимо спільні консультації. До речі, я наполягла на тому, щоб на засіданнях Кабміну були присутні представники профспілок та роботодавців. І їх представники сьогодні беруть участь в усіх засіданнях Уряду та урядових комітетів. Таким чином, є можливість виступити і викласти точку зору трудящих, яких представляють профспілки. Ми постійно перебуваємо в режимі соціального. Так, у нас є гострі питання, з яких ми дискутуємо. Однак, як відомо, в спорі народжується істина. Головне, щоб від наших дискусій і рішень людям ставало хоч трохи легше жити і працювати.

— Як відомо, ваше Міністерство безпосередньо впливає на діяльність фондів соціального страхування. Із місць відомляють, що виникли складнощі з виділенням коштів на оздоровлення працівників. Які перспективи вирішення цього питання?

— Це неправдива інформація. Як тільки відбувається фінансування з Державного казначейства, в першу чергу кошти спрямовуються на страхові виплати — на лікарняні листки, по вагітності та пологах, а також на санаторно-курортне лікування.

— Людмиле Леонтівно, що б Ви побажали нашим читачам в такій непростій для країни час?

— Насамперед, миру. Ну, і звичайно, здоров'я та щастя.

Інформаційно-аналітичний центр ФПУ

## МЕКСИКА: НАПОЛЕОН ГОМЕС УРУРТУА УДОСТОЄНИЙ ПРЕМІЇ СВЕНССОНА



Мексиканський профспілковий лідер Наполеон Гомес Уррутіа став лауреатом престижної Міжнародної премії ім. Артура Свенссона за 2014 рік. Гомес Уррутіа очолює Національну профспілку гірників і металургів Мексики. Ось уже багато років він змушений жити у вигнанні в Канаді че-

рез погрози та постійне переслідування з боку мексиканської влади. Наполеон Гомес Уррутіа відігравав і, попри вигнання, відіграє ключову роль у боротьбі за права профспілок та свободу об'єднання в Мексиці, гідні зарплати та умови праці робітників, незалежність мексикан-

ських профспілок від державних органів і роботодавців. Він став головною мішенню жорсткої анти-профспілкової кампанії, розпочатої урядом і власниками великих гірничодобувних підприємств. Профспілковий лідер був номінований на премію Свенссона вико-

навчим комітетом Глобальної спілки IndustriALL. Премією відзначають досягнення окремих профспілкових активістів, профспілок та їхніх об'єднань у сфері боротьби за трудові права. Вона заснована найбільшими норвезькими профспілками і вручається щорічно.

## КУБА

## ЛІДЕРИ ЦИВІЛЬНОЇ АВІАЦІЇ МФТ ЗУСТРІЛИСЯ З КОЛЕГАМИ

Делегація представників секції цивільної авіації Міжнародної федерації робітників транспорту налагодила більш тісні стосунки з трудящими Куби під час поїздки до країни з місією солідарності, що відбулася на початку травня.

До складу делегації, метою якої було зміцнення дружніх зв'язків з лідерами профспілок на Кубі, ввійшли секретар секції цивільної авіації МФТ Габріель Мочо, регіональний секретар МФТ по країнах Латинської Америки Антоніо Фріц, а також представники працівників авіації з Аргентини, Мексики, Панами, Бразилії, Іспанії та Венесуели. Під час візиту члени делегації зустрілися із профспілками, так і з трудящими країни. Вони також відвідали на місцях тих, хто працює в міжнародних аеропортах Хосе Марті та Хуан Гуальбер-

то Гомес. Поїздка співпала з міжнародним днем трудящих, що надало можливість членам делегації разом з кубинськими робітниками взяти участь у параді на площі Революції м. Гавани. Як зазначив Габріель Мочо, лідери цивільної авіації регіону та представники іспанської галузевої профспілки зустрілися з робітниками аеропортів, авіаліній та інших підрозділів цивільної авіації. Відвідувачі стали свідками того, на якому високому рівні відбувається діалог авіапрофспілок і державних авіаційних компаній, що сприяє поглибленню стосунків між сторонами.

## КОРОТКО

**ГРЕЦІЯ** | Дворічна профспілкова кампанія солідарності завершилася юридичною перемогою робітників суднобудування, ув'язнених за прагнення бути членами профспілки РОЕМ, що входить до складу Глобальної спілки IndustriALL.

**ЛАТВІЯ** | У Ризі відбувся протест працівників освіти і науки, в якому взяли участь близько 5 тис. осіб. Підтримали колег також прибули освітяни з Литви, Естонії, Польщі, Брюсселя, щоб спільно вимагати гідної оплати праці для латвійських педагогів. Акція протесту розпочалася ходою від будинку кабінету міністрів та закінчилася біля будівлі міністерства освіти і науки, де відбувся мітинг. На мітинг були запрошені представники держави – прем'єр-міністр Лаймдота Страума, міністр освіти і науки Іна Дривете, міністр фінансів Андріс Вілкс. Як наголошують представники Латвійської профспілки працівників освіти і науки, діюча модель фінансування освіти не забезпечує справедливої оплати праці вчителів. Педагоги вимагають розробити графік оплати праці, який передбачає щорічне підвищення зарплат на 10% доти, доки вони не досягнуть середнього рівня ЄС.



**АВСТРАЛІЯ** | Найбільший морський термінал з відвантаження залізної руди в Австралії – порт Хедленд може зупинитися на невизначений термін через безстроковий страйк робітників порту. Працівники вимагають підвищення зарплати та збільшення щорічних оплачуваних відпусток. Морська профспілка Австралії погодила необмежену зупинку роботи службовців порту Хедленд, одночасно проголосувавши за страйк. Зупинка терміналу може зменшити обсяги відвантаження залізної руди сировини компаніями Fortescue та BHP Billiton, менеджери яких заявили, що збитки за день страйку робітників становитимуть 94 млн дол. США.

## ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

## ПРАЦІВНИКИ ЛОНДОНСЬКОГО МЕТРО ДОМОГЛИСЯ ПОСТУПОК РОБОТОДАВЦЯ

Після рішення загального комітету профспілки RMT від 5 травня профспілкова організація працівників метрополітену з Великої Британії скасувала запланований страйк у лондонському метро, оскільки вдалося домогтися поступок від роботодавця.



Страйк планувався як третя хвиля протестів трудового колективу протягом кількох останніх місяців на захист робочих місць і зайнятості. Роботодавець лондонського метрополітену (LU) оприлюднив свої плани модернізації його системи в листопаді 2013 року без будь-яких консультацій з профспілкою. Документ містив плани зачинення квиткових кас на багатьох станціях, що викликало стурбованість у зв'язку з безпекою пасажирів та забезпеченням їм безперешкодного доступу до вагонів метро. Загалом планувалося скоротити майже тисячу працівників.

Страйкові дії в лютому переконали роботодавців у необхідності залучити профспілку до процесу прийняття рішень про заплановане зачинення квиткових кас та скорочення штатів, але невдовзі переговори з національного погоджувальною службою було зірвано.

48-годинний страйк членів профспілки RMT наприкінці квітня допоміг повернути за стіл переговорів роботодавців і профспілку. Тепер усі її відділення братимуть участь у процесі прийняття рішень роботодавцем

LU стосовно закриття окремих кас та скорочень на кожній станції, а також щодо запропонованої роботодавцем програми модернізації метрополітену. Таким чином, профспілка вдалося зміцнити свою позицію, і вона зможе захищати кожне робоче місце.

Виконуючий обов'язки генерального секретаря профспілки RMT Мік Кеш зазначив, що завдяки солідарності та рішучому настрою членів профспілки, працівників лондонського метро та їхньої непохитної готовності брати участь у страйку вдалося досягти реальних зрушень і значного прогресу з найголовніших питань. Наразі сторони мають провести переговори щодо скорочення штатів, обсягів послуг і безпеки на метрополітені.

Нещодавно 24-годинний страйк провів допоміжний персонал компанії «Лондонський транспорт». Члени профспілки RMT і споріднених членських організацій Міжнародної федерації робітників транспорту (МФТ) – профспілок Transport Salaried Staffs' Association та Unite перебувають у трудовому конфлікті з цим роботодавцем у питаннях оплати праці та пенсійного забезпечення.

## АФРИКА

## СЕМІНАР ДЛЯ ПРЕДСТАВНИЦЬ НЕФОРМАЛЬНОГО СЕКТОРУ ТРАНСПОРТУ

Активістки з Кенії, Танзанії та Уганди зібралися в м. Кампалі, щоб обмінятися досвідом і дізнатися про нові практичні методи роботи, спрямовані на зміцнення профспілок транспортників неформального сектору.

Семінар став частиною проекту МФТ для робітників транспорту неформального сектору, який підтримує нідерландський центр FNV Mondiaal. Більшість учасниць семінару є працівниками неформального сектору, серед яких жінки-водії, кондуктори, касири з продажу квитків та представниці інших професій. Під час навчання жінки навчалися картуванню, щоб знаходити та наносити на мапу дані про неформальних робітників, які перебувають у їхній місцевості. Ці заняття поєднувалися з практичним навчанням в одному

з найбільших автобусних вокзалів м. Кампалі, де учасниці проводили опитування серед представниць різних професій. Вони використовували отриману інформацію для встановлення картини способу життя таких жінок, їхніх основних проблем на робочих місцях. Учасниці семінару поділилися між собою досвідом роботи й на основі адаптації організаційного посібника МФТ спільно розробили методи залучення до профспілок тих жінок, які трудяться в неформальному секторі. Також було розроблено стратегію роботи на поточні 12 місяців.

## МОЛДОВА

## МОЛОДІ ПРОФСПІЛКОВЦІ ОБГОВОРILI НАГАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ

У м. Вадуллуй Воде 9–11 травня відбувся третій форум Молодіжної організації у рамках Національної конфедерації профспілок Молдови (НКПМ), в якому взяли участь понад 150 молодих членів профспілок з усієї країни, а також гості з-за кордону. Мета форуму – активізація діяльності молодіжних структур при національно-галузевих профспілкових центрах і зміц-

нення їх співпраці, виявлення та застосування професійних навичок та творчих здібностей членів профспілок. Учасники заходу обговорили проблеми, що хвилюють молодь країни. Протягом трьох днів роботи форуму молоді представники профспілок брали участь у низці інтерактивних заходів, спрямованих на реалізацію їх професійного і творчого потенціалу.



ЗАКАРПАТТЯ | СЕМІНАР-НАРАДА

## ЛІТНЄ ОЗДОРОВЛЕННЯ ДІТЕЙ

У Закарпатській облпрофраді відбувся семінар-нарада організаторів літнього оздоровлення дітей, який провели обласна рада профспілок і виконавча дирекція обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. В заході взяли участь керівники та головні бухгалтери обласних галузевих профспілок, виконавчих дирекцій Фонду соцстраху, дитячих оздоровчих закладів, представники влади, органів контролю – усього понад 120 учасників.

**Сергій БАРАНЧИКОВ**

завідувач відділу організаційно-гуманітарної роботи Закарпатської облпрофради

Відкриваючи семінар, голова Закарпатської облпрофради Іван Король наголосив, що завдяки спільним зусиллям профспілок, виконавчих дирекцій Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності, господарників, керівників оздоровниць, залученню коштів із різних джерел фінансування торік в області було оздоровлено понад 8 тисяч юних закарпатців. Від імені учасників зібрання Іван Король запропонував звернутися до всіх членів правління Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності з пропозицією невідкладно розглянути питання про збільшення часткового фінансування на оздоровлення дітей із 43 до 55 гривень на один людину-день, урахувавши стрімке подорожчання цін на продукти харчування, паливно-мастильні матеріали, ліки, а також економію коштів у зв'язку з відмовою від санаторних путівок в Автономну Республіку Крим.

Як зазначив директор виконавчої дирекції Закарпатського обласного відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності Ігор Сегляник, у 2014 році на проведення оздоровлення дітей за рахунок коштів Фонду соцстраху, передбачених регіональною програмою щодо відновлення здоров'я застрахованих осіб та членів їхніх сімей, виділено 17,500 тис. грн, у тому числі на часткове фінансування – 2,751 тис. грн, на придбання путівок за повну вартість – 14,749 тис. грн.

Перший заступник голови Закарпатської обласної державної адміністрації Андрій Сербайло



**Закарпатську облпрофраду нагороджено почесним знаком ФПУ «Шана і подяка». Попри фінансові труднощі, ці орієнтири оздоровлення передбачено зберегти і в нинішньому році. Тому важливим питанням фінансування оздоровчої кампанії є залучення коштів, окрім соцстраху, з інших джерел, передусім господарників, профспілок, батьківської доплати, спонсорів тощо.**

наголосив на важливості якісного та змістовного проведення літнього оздоровлення дітей, його належного і своєчасного фінансування, постійного контролю за цими питаннями з боку облдержадміністрації. На окремих напрямках оздоровлення дітей за рахунок місцевого бюджету акцентували увагу директор департаменту освіти і науки, молоді та спорту ОДА Маріанна Кляч і заступник директора департаменту – начальник управління молоді та спорту Віталій Ерфан.

На проблемах забезпечення норм санітарного законодавства, організації харчування та прожи-

вання дітей в оздоровчих закладах, відповідальності керівників і працівників оздоровниць за дотримання правил протипожежної безпеки, створення безпечних умов праці та відпочинку в оздоровчих закладах спинилися у своїх виступах відповідальні працівники обласної інспекції у справах захисту прав споживачів, управління Держсанепідслужби та Державної служби надзвичайних ситуацій України, територіального управління Держгірпромнагляду у Закарпатській області. На численні запитання організаторів літнього оздоровлення дітей було дано аргументовані відповіді.

ЧЕРНІГІВЩИНА | ВИЌЗНИЙ СЕМІНАР

## НАВЧАННЯ В ТРУДОВИХ КОЛЕКТИВАХ

Днями мобільна лекторська група Навчально-методичного центру профспілок відвідала Гнідинцівський газопереробний завод, що діє у Варвинському районі області. На базі підприємства проведено семінар для профспілкового активу з актуальних питань колективного та трудового законодавства.

**Віталій КОПИШ**

Навчальний центр і профком заводу накопичили чималий досвід проведення подібних заходів. Організація семінарів безпосередньо в колективі позитивно впливає на мотивацію профспілкового членства,

допомагає обговорити конкретні проблеми профорганізації та підвищує загальний рівень обізнаності членів профспілки. Цього разу в семінарі взяли участь головний спеціаліст відділу оплати праці, трудових відносин та експертизи умов праці департаменту соціального захисту

населення Чернігівської облдержадміністрації Олена Распаєва, головний технічний інспектор праці Федерації профспілкових організацій Чернігівської області Анатолій Пономаренко та юрист НМЦ Володимир Ковальчук. Відкрила навчання директор Центру Ірина Дорожкіна.

Під час семінару розглядалися актуальні питання регулювання трудових відносин, методичні підходи проведення атестації робочих місць за умовами праці, охорона праці як складова колективного договору, порядок розслідування нещасного випадку на виробництві, законодавство щодо діяльності первинної профспілкової організації як юридичної особи, основи успішної комунікації в первинці. Учасники семінару мали змогу отримати консультації від профспілкових фахівців.

ЛЬВІВЩИНА | ЗНАННЯ – СИЛА

## ПІДРУЧНИК ДЛЯ ПРОФЛІДЕРА

У травні голови освітанських первинок Львівщини отримали «Щоденник» голови профкому. Про це подбали його укладачі – голова обласної галузевої профспілки Марія Яцейко, працівники організаційного, фінансового відділів та відділу соціально-економічного захисту і зарплати.

**Ольга ЛОБАРЧУК**

«Ціє справді правовий і виробничий порадник для нашого активу. У ньому сконцентровано відповіді на запитання, які ми отримували від наших спілчан під час проведення навчань, семінарів, які вони надсилали на нашу електронну пошту і в листах», – розповідає заступник голови обласної організації профспілки працівників освіти і науки Галина Долішня. «Щоденник» містить п'ять розділів. У розділі «Громадський контроль профкомом за додержанням законодавства про працю, оплату та охорону праці» громадському активістів дається правова основа активної та результативної діяльності в цьому надзвичайно важливому напрямі роботи, наводяться приклади з практики і методи розв'язання проблем. У розділі «Методичні поради голові профспілкової організації» можна знайти зразки планів роботи пер-

винок галузі, права первинки як юридичної особи, приклади порядку вирішення організаційних питань при зміні керівників виборних профорганізацій, зразки протоколів актів передавання та приймання документів, різних заяв тощо. У заключному розділі йдеться про організаційну діяльність первинки – подано зразки облікових документів відвідування та проведення зборів, інших заходів, контролю за виконанням постанов, обліку оздоровлення членів профспілки та їхніх дітей. Гортаючи товстенький, зручного формату та привабливо оформлений «Щоденник» голови профкому, переконуєшся: знання – справді сила. Тож обласна організація галузевої профспілки подбала, щоб вона стала доступно кожному активістові. Тоді й вся профспілкова структура стане міцнішою, активнішою, додасться плюсів і до мотивацій членства в такій громадській організації.

ХМЕЛЬНИЧЧИНА

## ЛЮБОВ ДО КНИГИ

Людмила Романова майже п'ятнадцять років поспіль працює бібліотекарем вищого професійного училища № 25 м. Хмельницького.



Бібліотека, яку очолює Людмила Іонівна, – одна з кращих серед бібліотек закладів професійно-технічної освіти регіону. Вона виборює призові місця в різноманітних конкурсах, оглядах, упродовж нові форми і методи роботи з читачами. «Книга – це особливий світ, який сприймає учень розумом і серцем, – вважає Людмила Іонівна. – Тому основна мета заходів, які проводяться у бібліотеці, – зацікавити, захопити читача, залучити його до світу книги. Надзвичайно важливо, щоб книга увійшла в його життя якомога раніше».

**Валерій МАРЦЕНЮК**

Розвиток нових каналів комунікації, розширення інформаційного простору, на жаль, призвели до того, що нове покоління учнів не уявляє реальності

без комп'ютера. Відтак працівники бібліотеки училища шукать нові, сучасні форми роботи з читачами навчального закладу. А комп'ютерні технології – один із методів підвищення ефективності масової роботи.



**Raïsa  
Чирва**

оглядач «ПВ»  
chirva@bigmir.net

# Реформа освіти в Україні. Чергова спроба

Нещодавно у Верховній Раді перше читання пройшов новий Закон «Про вищу освіту». Документ не могли ухвалити впродовж останніх трьох років. Нардепи зламали купу списів докола трьох проектів – від регіоналів, тодішньої опозиції та групи науковців, яку очолював ректор КПІ Михайло Згуровський. Нарешті спинились на реформаторських ідеях останнього. Чи означає це, що і подальші кроки щодо змін в українській освіті, й не тільки у вищій, не забаряться, з'ясовували «Профспілкові вісті».



## НАГАЛЬНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ

Реформування освіти – справа самих освітян, переконують аналітики. Воно в жодному разі не повинно бути прерогативою політиків чи партійних лідерів. Тут, наголошують освітяни, не треба вигадувати велосипед, бо на ньому вже давно катаються інші. Необхідні алгоритми давно вивчені практично в усіх країнах світу і успішно реалізуються. Треба тільки адаптувати напрацьовані іншими і застосувати на практиці.

Перелік реформ у тій же вищій школі, до реформування якої активно взялися нині, насправді зводиться до кількох важливих кроків. Найперше – слід запровадити реальну університетську автономію в усіх площинах, передусім у фінансовій, академічній та кадровій. Іншими словами, університети повинні самі давати собі раду, не чекаючи вказівок згори.

Друга умова успішного реформування вищої школи – безумовне виконання болонських зобов'язань, які Україна взяла на себе, але фактично так нічого і не зробила, аби почати рух до єдиного європейського простору вищої освіти. Було багато балачок про формальні й сторон-

ні речі, що до духу болонських реформ не мали жодного стосунку. А треба було б звернути першочергову увагу на університетську автономію, академічну мобільність, знання англійської мови.

Без останньої умови неможливо забезпечити мобільність студентів та викладачів, аби вони могли вільно навчатися, стажуватися, викладати і проводити наукові дослідження не лише в Україні, а й за її межами. Ця мобільність вимагає досконалого знання англійської мови. Відтак розробники закону про вищу освіту додали вимогу знання англійської мови при вступі до університету на рівні вільного спілкування.

Автори законопроекту наполягають, що слід змінити структуру університетів. Знову ж таки посилюються на міжнародний досвід. Навчальний процес університетів усього цивілізованого світу організовано докола наукових досліджень. Тож національним вишам доведеться докласти чимало зусиль, аби досягти глибокої взаємної інтеграції між університетами та Національною академією наук. Поділ науки на вузівську та академічну – то вчорашній день, шлях абсолютно безперспективний, переконують експерти.

Чим швидше ми позбавимось бюрократичних кайданів у системі національної вищої освіти, тим швидше побачимо перетворення в інших галузях. Бо наука задля науки сьогодні нікому не потрібна. Диплом заради диплома – це крок назад. Від такої практики, кажуть освітяни, треба відмовитись якнайшвидше. І новий закон про вищу освіту сприятиме нагальним перетворенням.

Голова Комітету Верховної Ради з питань науки й освіти Лія Гриневич прокоментувала переваги закону про вищу освіту і висловила надію, що парламент

його ухвалить: «Закон забезпечить створення більш конкурентоспроможної моделі вищої освіти в Україні за рахунок двох механізмів: перше – автономія вишів та академічна свобода і друге – система забезпечення якості вищої освіти. Автономія дасть вишам більше можливостей для залучення коштів, найкращих викладачів, впровадження новітніх технологій, а система внутрішнього і зовнішнього контролю забезпечить відповідальність вишів за якість освіти».

## В ОЧІКУВАННІ ЗМІН

У Міністерстві освіти та науки говорять, що новації торкнуться не тільки вищої школи, а й середньої та початкової. Але це буде згодом. Постіх у такій важливій справі ні до чого. Відтак на цьогорічних абітурієнтів та їхніх батьків радикальні зміни не поширяться. Хоча вони і є. І ці зміни, на переконання експертів, полегшать життя абітурієнтам, з одного боку, а також університетським приймальним комісіям – з іншого.

Найперше – вилучено пункт про 70 балів за видагні інтелектуальні досягнення, оскільки критерій їх визначення досить суб'єктивний і сумнівний. Нинішнього року серед новацій – скорочення термінів вступної кампанії, оскільки два місяці – забагато. Вступна епопея практично позбавляє університетських викладачів права на літній відпочинок.

Депо змінюються правила вступу до вишів. Насамперед це стосується державних підсумкових атестацій. За словами міністра Сергія Квіта, стосунки ДПА і ЗНО давно треба змінювати на користь останніх. Але ці зміни треба було впроваджувати завчасно, тож цьогорічним випускникам ще доведеться складати

**У МОН стверджують, що в проекті закону «Про вищу освіту» збережені чинні соціальні гарантії – 180 студентів на 10 тис. населення мають навчатися за державні кошти.**





Цього року кількість випускників шкіл з повною загальною середньою освітою становить більш як 280 тис. осіб, регіональними центрами якості освіти станом на 11 лютого зареєстровано лише 75532 учасники, які є випускниками 2014 року. Загалом з урахуванням випускників минулих років для участі у ЗНО–2014 наразі зареєструвалися 87213 осіб.

Торік кількість випускників шкіл становила майже 279 тис., а загальна кількість зареєстрованих на тестування – понад 322 тис. абітурієнтів.

атестації за старим принципом. Разом з тим Квіт наголосив, що, де тільки буде можливо, атестації полегшать.

«Середній бал атестату при вступі цього року буде зменшено. В умовах, коли у школах немає єдиного підходу до оцінювання результатів навчання, говорити про те, що середній бал атестату є об'єктивним показником дуже складно. Тому ми прийняли рішення, що у цьому році будуть прийматися відповідні зміни до Умов прийому до вишів. Середній бал атестату буде враховуватися, але в сумі не 200, а 12 балів. Проект цього рішення буде підготовлений найближчим часом», – розповіла перший заступник міністра Інна Совсун.

Це вкотре засвідчує, що освітяни налаштовані надавати ЗНО особливий статус, аби середній бал атестату все менше впливав на вступ абітурієнтів. Бо це єдина прозора система, якій довіряє суспільство. Це практично єдине освітнє ново-

введення, яке має сучасне спрямування. Відтак у міністерстві обговорюють умови для неупередженості та рівності при проходженні незалежного тестування. На сьогодні ЗНО немає альтернатив, переконують і учні, і вчителі, й освітянські чиновники. Тож треба спільно захищати його новаторський характер, усяляко його підтримувати, розвивати національні стандарти. В майбутньому, коли в Україні буде підвищено якість університетів, останні будуть зацікавлені у формуванні свого контингенту студентів. Не виключено, що кращі студенти будуть висувати більше вимог, аніж пропонує ЗНО. Та це вже питання майбутнього.

### МІНІСТЕРСТВО ОБМЕЖУЄ ФУНКЦІЇ

Цього разу не вишам чи середній школі, а самому собі. Таке у вітчизняній

практиці трапляється вперше, тому заслуговує на особливу увагу. Міністр освіти та науки Сергій Квіт заявив: «Замість зайвого контролю міністерство буде намагатися сприяти підвищенню якості послуг навчальних закладів України. Це означає, що міністерство відтепер стає партнером навчальних закладів, а не контролером. Ми відмовляємось від репресивних функцій, зокрема їх втратила інспекція навчальних закладів».

Така заява – добрий знак, стверджують освітяни. Надмірна централізація, якою грішили донедавна міністерські чиновники, породжувала корупцію на всіх освітянських щаблях. Задля справи міністерству слід залишити обмежені функції: розробку загальної стратегії розвитку освіти, забезпечення її фінансування, організацію наукового процесу у вищій школі, інтернаціоналізацію української освіти. Себто, виключно глобальні напрямки. Надання конкретних

дозволів, розгляд різноманітних скарг, втручання у вирішення внутрішніх проблем того чи іншого колективу має проходити позв міністерство. Для цього й надана реальна та широка академічна автономія навчальним закладам, аби вони на місцях могли розв'язати ту чи іншу проблему.

І ще на один крок зважились чиновники Міністерства освіти та науки. Будь-яке рішення міністерства тут обіцяють піддавати професійно-експертним оцінкам. Причому залучати не лише вітчизняних, а й зарубіжних експертів. А це означає, що будь-який закон, постанова чи конкретне рішення будуть доступними громадськості ще до їх ухвалення. Залучення громадськості повною мірою забезпечить від прийняття невинуватених чи кулуарних рішень.

МОН обіцяє також надавати фінансову звітність кожному, кому вона потрібна. Чиновники міністерства запевняють, що на їхньому сайті можна ознайомитися з історією усіх платежів. Виходить, що громадськість віднині має право контролювати фінансові потоки відомства. Це означає, що не буде більше в історії нашої держави фактів придбання «золотих підручників» чи шкільних автобусів за ціною броньованих легковиків. До слова, новий очільник МОН повідомив, що звернувся до авторитетної міжнародної аудиторської організації. Її члени погодилися на проведення аудиту діяльності МОН України для проведення подальшої безсумнівної діяльності.

Самі освітяни кроки міністерства схвалюють і висловлюють впевненість, що починати реформи з себе – добра ознака. Однак директор фонду «Демократичні ініціативи» Ірина Бекешкіна застерігає: «Якщо не буде реформовано суспільство, якщо воно не перейде до суспільства високих технологій, очікувати реформ в одній, окремо взятій, галузі неможливо».

## ІЗ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

Якщо Україна всерйоз узялася за реформування національної освіти, не зайве скористатися кращими взірцями європейських досягнень. Зважаючи на те, що наша країна приєдналася до Болонського процесу в 2005 році, єдині європейські стандарти і рекомендації для гарантії якості вищої освіти мають бути на чільному місці. Хоча критика цих стандартів час від часу лунає і в європейських країнах, це, стверджують експерти, не повин-

но вводити нас в оману, а тим більше примусити вважати, що ці стандарти згубно позначаються на Україні. Слід дуже ретельно проаналізувати, проти чого протестують студенти провідних європейських вишів, і приміряти ситуацію до українських реалій. Загалом освітяни прагнуть якнайшвидше впровадити державно-громадське управління освітою, на кшталт британських вузів. Ті, хто має право перевіряти діяльність

коледжу чи університету, зустрічаються з керівництвом вищої школи, студентами і викладачами. Себто мають об'єктивну інформацію з трьох джерел. Зазвичай перевірка здійснюється раз на рік, але за потреби чи при надходженні сигналу компетентні аудиторі можуть перевірити діяльність закладу будь-коли. Перелік навчальних закладів та звіти про перевірку доступні на сайті. Про таку прозорість в Україні тільки мріють.

Варта запозичення і співпраця бізнесу з європейською освітою. В Україні бізнес відсторонено спостерігає за тим, що відбувається в освітній сфері і не поспішає надавати істотну допомогу на підготовку фахівців. Поки що важко уявити, щоб в Україні успішно працювало визнане і авторитетне агентство з акредитації, створене самими роботодавцями. Таке, як FIBAA (Фонд міжнародної акредитації програм в сфері бізнес-адміністрування), заснова-

ний роботодавцями Німеччини, Австрії та Швейцарії. Але українські виші вже входять в міжнародний освітній контекст, поки що несприятливо, поодинокі, але налагоджують контакти із західними акредитаційними агенціями. У МОН сподіваються, що з кожним роком все більше українських університетів долучатимуться до європейських стандартів, скориставшись рекомендаціями, які гарантують реальну якість вищої освіти.

ГАЛУЗЬ

## «ОПТИМІЗАЦІЯ» ЧЕРЕЗ ПРИВАТИЗАЦІЮ АВТОГОСПОДАРСТВ?



Тетяна РУБАН  
«ПВ»

У засіданні взяли участь заступник Голови Федерації профспілок України Сергій Кондрюк, заступник голови Державного агентства автомобільних доріг України (Укравтодор) Сергій Підгайний, члени ЦК профспілки – профлідери обласних комітетів, об'єднаних профкомів галузевої профспілки.

У своїх виступах голова профспілки Олег Хмарний, промовці з тривогою зазначили, що протягом останніх років дорожня галузь фактично доведена до банкрутства. Внаслідок відсутності будь-яких коштів на фінансування дорожньої галузі майже припинив роботу тридцятирічний колектив. За словами Сергія Підгайного, на цей час недофінансування дорожньої галузі з Державного бюджету сягнуло близько 470 млн гривень. Актуалізується загроза зменшення економічної активності підприємств, скорочення виробництва.

Укравтодор, ПАТ ДАК «Автомобільні дороги України» ведуть роботу щодо пошуку шляхів оптимізації структури дорожніх господарств, ураховані пропозиції щодо участі керівників профспілкових органів у прийнятті відповідних рішень. Однак поспіх, із яким здійснюється ця «оптимізація», сприймається насторожено у профспілкових організаціях підприємств, викликають чимало запитань наміри передати дороги державного значення у підпорядкування місцевим радам і приватизація дорожніх господарств.

Одним із найбільш небезпечних явищ є масові вивільнення працівників, проведення так званої «оптимізації» чисельності пра-

15 травня відбулося засідання V пленуму Центрального комітету профспілки працівників автомобільного транспорту та шляхового господарства України, на якому було розглянуто питання роботи підприємств дорожнього господарства та заходи з оптимізації структури дочірніх підприємств, підпорядкованих ПАТ ДАК «Автомобільні дороги України» у 2014 році. Проводив зібрання голова Профспілки автомобільного транспорту та шляхового господарства України Олег Хмарний.



Фото Кирила ЛАТИШЕВА

са організації праці та скасування режиму неповного робочого часу, уникнення довгострокових безоплатних відпусток, визначення можливості збільшення розміру оплати праці, врахування витрат, пов'язаних із подоланням технічної відсталості, необхідності оновлення дорожньої техніки, підвищення конкурентоспроможності дорожніх підприємств. На жаль, залишається неврахованою частина пропозицій щодо збереження функціонування галузі, що надійшли від профспілкових комітетів до Укравтодору, ПАТ ДАК «Автомобільні дороги України».

Гострою залишається проблема неповної зайнятості працівників і пов'язане з нею скорочення соціальних гарантій, зокрема зменшення зарплати та страхового стажу.

Промовці наголошували, що питання забезпечення стабільної роботи дорожньої галузі потребують комплексної, системної, злагодженої роботи сторін соціального діалогу на всіх рівнях.

На засіданні пленуму виступив заступник Голови Федерації профспілок України Сергій Кондрюк, який наголосив, що вважає проблему заборгованості із зарплати однією із найбільш болючих. Він розповів присутнім про поточну ситуацію у профспілковому русі, діяльність ФПУ, зокрема щодо вирішення питань на рівні Уряду України.

Розглянувши та обговоривши питання забезпечення роботи дорожньої галузі, учасники пленуму погодилися із

тим, що в нинішніх умовах кризи дорожня галузь потребує негайного реформування. Присутні звернули увагу керівництва Укравтодору на те, що зменшення кількості працівників – не єдиний показник проведення оптимізації, тому скорочення має розглядатися після прийняття Урядом рішення про передавання у власність місцевих громад автомобільних доріг, що залишаються у власності держави, та відповідного фінансування. Реформування дорожньої галузі належить проводити разом із представниками галузевої профспілки, дотримуючись вимог Галузевої угоди, яку Укравтодор і профспілка уклали на 2013–2015 роки.

Рекомендовано членам ЦК профспілки, головам обкомів, об'єднаних профкомів, профкомів первинних профорганізацій ініціювати підготовку та розгляд заходів, пов'язаних із проведенням оптимізації, спільно з керівниками ПАТ ДАК «Автомобільні дороги України». Особлива увага звертала на недопущення порушень законодавства при скороченні працівників, обов'язковому і в повному обсязі розрахунку із працівниками, що підлягають скороченню.

Учасники пленуму також розглянули стан виконання рішень V з'їзду, статутних завдань профспілки, а також обговорили виконання бюджету профспілки, кошторису профспілкового бюджету ЦК профспілки за 2013 рік, орієнтовні показники отримання доходу профспілки, кошторису ЦК профспілки на 2014 рік. Затверджено нову символіку Профспілки автомобільного транспорту та шляхового господарства України.

ТРАДИЦІЯ

## ВШАНУВАЛИ МАЙСТРІВ КІРОВОГРАДЩИНИ

Відкриваючи свято «Майстри Кіровоградщини», голова ФПО Сергій Петров наголосив: «Цей унікальний захід започаткувала Федерація профспілок області, і він став традиційним і улюбленим. Так склалися, що людина праці сьогодні обділена увагою суспільства, тож ми компенсуємо цю прогалину, вшановуючи працівників різних професій».

Заздалегідь членські організації профспілок провели конкурси професійної майстерності в колективах і подали кандидатури на нагородження дипломами ФПО. Героями цьогорічного дійства стали понад 50 професіоналів. Серед них чимало аграріїв, харчовиків, машинобудівників, металургів, зв'язківців, учителів, лікарів, працівників культури.

Кожен із них на своєму робочому місці відзначився особливим внеском у загальну справу, вагомими здобутками, власним «почерком», відтак усі вони заслужили зійти на профспілковий п'єдестал слави. Портрети майстрів Кіровоградщини прикрасять Дошку пошани ФПО.

Прес-центр ФПО  
Кіровоградщини

ЗВІТИ І ВИБОРИ

## ЧАС ПІДСУМКІВ І ПЛАНІВ

Сергій БАРАНЧИКОВ  
Закарпатська обл.

Закарпатська обласна профспілкова організація працівників культури (голова Наталія Товтин) однією з перших серед галузевих профспілок області проводить звітно-виборну кампанію в профорганізаціях. Тож на засіданні президії обкому профспілки було розглянуто питання про перебіг проведення звітів і виборів у профспілкових організаціях працівників культури краю. Активізації цієї роботи сприяло проведення обласного огляду-конкурсу на кращу первинку в 2013 році, переможці якого відзначені грамотами ЦК профспілки працівників культури України, дипломами, подяками та грошовими винагородами обкому профспілки. Завдяки покращенню роботи з організаційно-фінансового зміцнення профспілки, мотивації профцелства порівняно з попереднім роком кількісно зросли профорганізації галузевої культури Тячівського, Перечинського, Рахівського, Виноградівського районів. Організовано і за високої активності спільчани відбулися звіти і вибори в первинних профорганізаціях Берегівського (голова Єва Варга), Міжгірського (голова Тарас Бойчук) районів, завершується ця робота в Іршав-



ському районі (голова Оксана Сідор). Основна увага на звітно-виборних зборах приділялася аналізу діяльності профорганізацій щодо захисту соціально-економічних прав та інтересів працівників закладів культури, бібліотек, ДШМ, редакційних колективів, виконанню колективних договорів і угод тощо.

Про гострі проблеми, як-от зменшення надбавок педагогічним працівникам ДШМ, несвоєчасна виплата зарплати журналістам, не виплата окремими сілськими культуристками допомоги культуристкам на оздоровлення, повідомлено місцеві органи влади для відповідного реагування.

Учасники зібрання акцентували увагу на необхідності якісного завершення звітно-виборної кампанії, її виконання для піднесення іміджу галузевої профспілки, мотивації профспілкового членства. Також розглядалося питання підготовки та проведення літнього оздоровлення дітей працівників галузі, про що інформувала головний бухгалтер обкому профспілки Світлана Кузич.

**Майже  
470  
МЛН ГРН**  
ФІНАНСУВАННЯ  
НЕДОТРИМА-  
ЛА ДОРОЖНЯ  
ГАЛУЗЬ  
СЬОГОДНІ



СОЦІАЛЬНИЙ ПРОЕКТ

# «З ПРОФСПІЛКОЮ ДЕШЕВШЕ»–2014

Не знаєте, де відпочити влітку? Шукаєте країну дивовижних пейзажів, незабутньої архітектури і місцевого колориту? Тоді Київська міська організація Профспілки працівників освіти і науки України запрошує вас на відпочинок до сонячної БОЛГАРІЇ – країни з м'яким кліматом і чудовою природою, де навіть у липні та серпні спека не буває нестерпною, а курорти потопують у зелені. Подаруйте собі незабутній відпочинок на морі!



**ГОТЕЛЬ «ДАЛІЯ»** розташований у південній частині м. Несебр на відстані 100 метрів від Чорного моря.

Готель пропонує до ваших послуг 14 двомісних номерів і 2 апартаменти. У кожному номері: тераса, ТБ, безкоштовний Wi-Fi, ванна кімната. Сніданок у ресторані готелю чи на літній терасі.

*Вартість відпочинку на 12 днів + 2 дні дороги – 340€ (зі сніданком).*



**ГОТЕЛЬ «МОРСЬКА ЗІРКА»** розташований у великому курортному містечку Чорноморець на живописному півострові у Бургаській затоці, за 23 км на південь від м. Бургас і 8 км від курортів Созополь та Дюни.

Пляжі та морське дно – піщані. Бургаська затока чудова для серфінгу та екстремальних видів спорту. В м. Чорноморець безліч нічних клубів, магазинів, кафе, які розкинулися на березі моря, в парку та на головній торговій вулиці. У центральній частині міста чимало таверн і ресторанчиків, які пропонують страви традиційної болгарської кухні.

У готелі до ваших послуг тримісні номери. Сніданок і вечеря – на літній терасі.

*Вартість відпочинку на 12 днів + 2 дні дороги – 340€ (зі сніданком та вечерєю).*

Діти до 7 років – 50% вартості путівки.

Страховання – 200 гривень (30 000 грн в Україні, 30 000 € у Болгарії).

Оплата за візи та консульський збір за кожну людину (855 грн) бере на себе профспілка.

ГРАФІК ЗАЇЗДІВ			
№ заїзду	Дата виїзду	Час перебування	Кількість днів
I	15.06.2014	16.06.2014 – 27.06.2014	12
II	26.06.2014	27.06.2014 – 08.07.2014	12
III	07.07.2014	08.07.2014 – 19.07.2014	12
IV	18.07.2014	19.07.2014 – 30.07.2014	12
V	29.07.2014	30.07.2014 – 10.08.2014	12
VI	09.08.2014	10.08.2014 – 21.08.2014	12

**Перелік документів:**

1. Закордонний паспорт.
2. Кольорове фото 3,5x4,5 на світлому фоні.
3. Анкета туриста.

**Контактна інформація:**

Геведзе Олена Олександрівна  
Моб.: 096-318-40-83; роб.: 235-03-64;  
E-mail: gevedze@profspilka.kiev.ua  
Серебряник Вероніка Олександрівна  
моб.: 067-994-32-33; роб.: 234-73-73;  
E-mail: osipenkolera@mail.ru



Київська міська організація Профспілки працівників освіти і науки України  
[www.profspilka.kiev.ua](http://www.profspilka.kiev.ua)

**12.00**  
ВАЖЛИВІ ФАКТИ  
ПРО УКРАЇНУ ТА СВІТ

**15.00**  
АКТУАЛЬНІ ТЕМИ  
З ПЕРШОДЖЕРЕЛ

**СЬОГОДНІ**  
інформаційна програма

**18.00**  
ОБ'ЄКТИВНО  
З ЦЕНТРУ ПОДІЙ

**21.00**  
РЕТРОСПЕКТИВА  
ДНЯ

## НОВИНИ 7 ДНІВ НА ТИЖДЕНЬ

Ліцензій Національної Ради України з питань телебачення і радіомовлення №1/НО094-Майд 14.12.04 р. ТОВ «ТК» «ТРС»

ТВІЙ  
інформаційний  
простір

## ПОВНОВАЖЕННЯ

## ХТО ВРЕГУЛЬОВУЄ ТРУДОВИЙ КОНФЛІКТ?

**?** Які органи розглядають індивідуальні трудові спори між працівниками та роботодавцями?

Відповідно до ст. 221 Кодексу законів про працю України трудові спори розглядаються:

– комісіями з трудових спорів;  
– районними (міськими) судами.

Такий порядок розгляду індивідуальних трудових спорів застосовується незалежно від того, в якій формі було складено трудовий договір із працівником.

Чинний порядок розгляду трудових спорів не поширюється на спори про дострокове звільнення з виборної оплачуваної посади членів громадських та інших об'єднань громадян за рішенням органів, що їх обрали.

Відповідно до ст. 222

КЗпПУ особливості розгляду трудових спорів суддів, прокурорсько-слідчих працівників, а також працівників навчальних, наукових та інших установ прокуратури, котрі мають класні чини, встановлюються законодавством.

Комісії з трудових спорів є обов'язковим первинним органом з розгляду трудових спорів, що виникають на підприємствах, в установах та організаціях між працівниками, з одного боку, і власником або уповноваженим ним органом – з іншого, за винятком спорів, що підлягають розгляду, відповідно до закону, безпосередньо в районних (міських) судах. Трудовий спір підлягає розгляду в комісії з трудових спорів, якщо працівник самостійно чи за участю профспілкової організації або іншого органу, який представляє його інтереси, не врегулював розбіж-

ностей під час безпосередніх переговорів з власником або уповноваженим ним органом.

Комісії з трудових спорів розглядають такі питання:

– застосування встановлених норм виробітку і відрядних розцінок, а також умов праці, що забезпечують виконання норм виробітку;  
– переведення на іншу роботу й оплата праці при переведенні;  
– розірвання трудового договору;  
– оплата праці в понаднормовий і нічний час, компенсація за роботу у вихідні, святкові і неробочі дні;  
– виплата компенсацій при відрядженні, переведенні, прийнятті або направленні на роботу в іншу місцевість;  
– оплата праці при невиконанні норм виробітку, про-



ється при розгляді спору про поновлення на роботі);  
– надання щорічної відпустки встановленої тривалості, оплата відпустки і виплата грошової компенсації за невикористану відпустку при звільненні;  
– повернення грошових сум, утриманих із заробітної плати для покриття збитку, завданого працівником власнику;  
– накладення дисциплінарного стягнення.

Комісія є обов'язковим ор-

ганом та організаціях із числом працюючих не менше 15 осіб обирається загальними зборами (конференцією) трудового колективу. Порядок обрання, чисельність, склад і термін повноважень комісії визначаються загальними зборами трудового колективу. При цьому кількість робітників має становити не менше половини складу комісії.

За рішенням загальних зборів трудового колективу мо-

## Основні причини виникнення трудових спорів:

- порушення законодавства про працю як власником або уповноваженим ним органом, так і працівниками;
- порушення положень колдоговору;
- незнання або недостатнє знання трудового законодавства;
- помилкове розуміння працівниками обсягу й змісту своїх трудових прав і зобов'язань;
- висування працівником вимог, що перевищують його права;
- відсутність у законодавстві, трудовому або колективному договорі точних вказівок щодо правового регулювання певних трудових відносин.

стоях і виготовленні бракованої продукції;

– оплата праці при суміщенні професій і заміщенні;  
– виплата вихідної допомоги;  
– виплата заробітної плати за час вимушеного прогулу (за винятком випадків, коли це питання вирішу-

ється при розгляді й інших трудових спорів, пов'язаних із застосуванням законодавства про працю, колективних трудових договорів, правил, положень та інструкцій, що регулюють трудові відносини.

Комісія з трудових спорів на підприємствах, в уста-

новленням або скасуванням неповного робочого часу, суміщення професій, зміну розрядів і найменування посад тощо, працівнику має бути повідомлено не пізніше, ніж за два місяці.

Якщо колишні істотні умови праці не можуть бути збережені, а працівник не згоден на продовження роботи в нових умовах, трудовий договір припиняється за п. 6 ст. 36 цього Кодексу.

## ПЕРЕВЕДЕННЯ НА ІНШУ РОБОТУ

## ЗМІНА ІСТОТНИХ УМОВ ПРАЦІ

**?** За яких умов роботодавець має право перевести працівника на іншу роботу на тому ж підприємстві?

Відповідно до ст. 32 КЗпПУ переведення на іншу роботу на тому ж підприємстві, в установі, організації, а також переведення на інше підприємство, в установу, організацію або в іншу місцевість, хоча б разом з підприємством, установою, організацією, допускається тільки за згодою працівника, за винятком випадків, передбачених ст. 33 цього Кодексу, та в інших випадках, передбачених законодавством.

Не вважається переведенням на іншу роботу і не потребує згоди працівника переміщення його на тому ж підприємстві, в установі, організації на інше робоче місце, в інший структурний підрозділ у тій же місцевості, доручення роботи на іншому механізмі або агрегаті у межах спеціальності, кваліфікації чи посади, обумовленої трудовим договором. Власник або уповноважений ним орган не має права переміщати працівника на роботу, проти показану йому за станом здоров'я. У зв'язку із змінами в організації виробництва і праці допускається зміна істотних умов праці при

## ПОКАРАННЯ

## СТЯГНЕННЯ ЗА ПОРУШЕННЯ ТРУДОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**?** Які є види стягнення за порушення трудової дисципліни, і в яких випадках вони застосовуються?

Відповідно до ст. 147 КЗпПУ за порушення трудової дисципліни до працівника може бути застосований тільки один з таких заходів стягнення:

- 1) догана;
  - 2) звільнення.
- Законодавством, статутами і положеннями про дисципліну можуть бути передбачені для окремих категорій працівників й інші дисциплінарні стягнення. Одним із засобів боротьби з неправомірною поведінкою працівників, що порушили трудову дисципліну, можуть бути заходи правового впливу у вигляді притягнення до дисциплінарної відповідальності. Порушенням трудової дисципліни є невиконання або неналежне виконання з вини працівника покладених на нього трудових обов'язків, що виявилось у порушенні правил внутрішнього трудового розпорядку, посадових інструкцій, положень, наказів та розпоряджень власника, якщо вони мають законний характер. До таких порушень, зокрема, належать:

- а) відсутність працівника без поважних причин на роботі протягом трьох і більше годин робочого дня, передурочення виконання особистої роботи іншої особи, перебування не на своєму робочому місці без поважних причин;
  - б) відмова працівника без поважних причин від виконання змінених в установленому порядку нових норм праці. Відмова від продовження роботи у зв'язку із змінами суттєвих умов праці (ч. 3 ст. 32 КЗпПУ) не є порушенням трудової дисципліни, натомість є підставою для звільнення відповідно до п. 6 ст. 36 КЗпПУ;
  - в) відмова або ухилення без поважних причин від медичного огляду працівника, для якого він є обов'язковим, а також ухилення від навчання, інструктажу і перевірки знань з охорони праці та протипожежної охорони й в інших випадках, передбачених законодавством.
- Дисциплінарне стягнення – передбачений у нормативно-правовому акті захід примусового впливу, що застосовується органом, якому надано право прийняття на роботу даного працівника відповідно до його компетенції, за винятком дисциплінарний проступок. Власник підприємства чи уповноважений ним орган не вправі змінювати на свій власний розсуд заходи дисциплінарного стягнення.

Крім заходів, передбачених ст. 147 КЗпПУ, законами, дисциплінарними статутами, положеннями передбачаються й інші види дисциплінарних стягнень. Так, згідно із ст. 14 Закону України «Про державну службу», до службовців можуть застосовуватися такі заходи дисциплінарного впливу:

- попередження про неповну службову відповідність;
  - затримка до одного року в присвоєнні чергового рангу або призначенні на посаду.
- До прокурорсько-слідчих працівників за невиконання чи неналежне виконання службових обов'язків можуть застосовуватися такі заходи стягнення:
- догана;
  - пониження в класному чині;
  - пониження в посаді;
  - позбавлення нагрудного знака «Почесний працівник прокуратури України»;
  - звільнення;
  - звільнення з позбавленням класного чину.





Велич деяких експонатів можна було навіть відчутти



Без метеликів не обійшлося

# День відкритих музеїв



І діти, і дорослі із захопленням розглядають експонати музею

Кирило ЛАТИШЕВ  
Фото автора

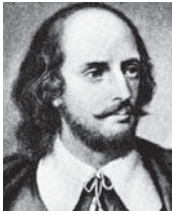
**18** травня увесь світ відзначав Міжнародний день музеїв. За традицією цього дня більшість із музеїв працюють безкоштовно, гостинно відчиняючи свої двері для відвідувачів, запрошують на екскурсії, виставки, демонструючи все, на що багаті. Київ не став винятком, тож усі охочі мали змогу доторкнутися до прекрасного, підвищити свій культурний рівень чи просто гарно й цікаво провести вихідний день, до того ж не заплативши жодної копійки.

От і я вирішив завітати до Національного науково-природничого музею НАН України. Це один із найбільших науково-природничих музеїв світу. Сюди приїждять учні та вчителі з усіх міст України. Загальна кількість відвідувачів сягає близько 500 тисяч осіб на рік. Тут зібрано понад 30 тисяч експонатів, що розповідають про виникнення, будову та еволюцію Землі, її флору та фауну, про історію матеріальної культури племен і народів, що населяли територію України. Тут можна дізнатися багато цікавого як дорослим, так і дітям, адже не всі, мабуть, уявляють собі справжні розміри морського кита, кашалота, мамонта, динозавра та ін. Гості музею охоче фотографувалися біля величезних скелетів, опудал диких тварин, птахів. Я впевнений, що всі відвідувачі отримали неабияке задоволення, побачили і дізналися чимало цікавого, адже не залишаючи Києва, вони ознайомилися з природою і тваринним світом найдальших куточків нашої планети.



Наочний приклад еволюції





## ЗМАГАННЯ З... ШЕКСПІРОМ

Як відомо, у квітні цього року весь культурний світ відзначає 450-річчя з дня народження геніального британського драматурга й поета Вільяма Шекспіра. До цих урочистостей у величезно цікавий спосіб долучилася й столиця Бурятії – місто Улан-Уде. Річ у тім,

що, як довели біографи, літературознавці й усі інші дослідники творчості Шекспіра, до поетичної збірки, випущеної за його життя, включено 154 сонети. Однак декому із цих знавців відомо, що було написано ще один сонет – 155-й, котрий завершував цикл. Про-

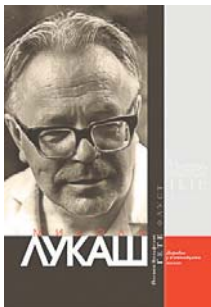
те його було втрачено. Текст цього 155-го шекспірівського сонета науковці шукають донині: намагалися виявити його і на старовинних портретах Шекспіра, і у рукописах (хоча їх приналежність видатному автору досі не доведена!), пише novostiliterature.ru, однак пошуки успіхом не увінчалися. Тож в Улан-Уде кожному, хто забажає, запропоновано скласти власний

«155-й сонет Шекспіра» й прочитати його під час творчого змагання з іншими поетами, що вдалися до аналогічної праці. А крім того, в місті оголошено конкурс творчих робіт про британських поетів та письменників. Призи ухвалено вручати за двома номінаціями: «Вільям Шекспіру у моему житті» й «Книга, котра відкрила для мене Великобританію».

## СПРАВИ ЕЛІТНІ

# СВЯТО СПРАВЖНЬОЇ КУЛЬТУРИ НА ІМ'Я ЛУКАШ

Тетяна МОРГУН  
спеціально для «ПВ»



У Києві репрезентували дуже гарно виданий фоліант – «Фауст»

Й.-В. Гете у перекладі Миколи Лукаша, підсумок майже двадцятирічної праці перекладача. Презентацію провів Борис Олійник, Вадим Скурятівський, Лесь Танюк та Іван Драч. Як пише life.pravda.com.ua, один з упорядників видання, видатний український культуролог Вадим Скурятівський сказав під час цієї акції: «Фауст» – це Пісня Пісень Європи. Це не лише німецький витвір, це витвір і новоєвропейської, і середньовічної традиції водночас. Антонім називав Гете «таємним радником Європи». І раптом десь на тоталітарній периферії світу з'явився той персонаж, який зробив такий переклад «Фауста», якому немає рівних у світовій традиції перекладу».

Як відомо і як підтверджує, зокрема, lessons.com.ua, трагедія Гете «Фауст» перекладалася українською дванадцять разів: сім разів у XIX столітті й п'ять – у XX. Більше того, до перекладів причетні видатні українські письменники – Іван Франко, Михайло Старицький, Павло Грабовський, Борис Грінченко, Христя Алчевська та ін. Проте вони працювали над фрагментарним твором, а Борис Грінченко здійснив лише прозовий переклад першої частини (не друкувався). Певно ж, кожен із них мріяв завершити й довершити таку працю, та що ж... Кожен на якомусь етапі впевнювався, що то майже неможливо, практично нерезально – адекватно й високохудожньо перекласти «Пісню Пісень Європи». Втім, можливо, вони були, так би мовити, надто прив'язані до оригіналу, коли чужомовна фразеологія дещо «зважає» і яку геть непросто механічно перенести на інший лексико-психологічний ґрунт?

А ось особливий, унікальний дар Миколи Лукаша допоміг йому блискуче впоратися з цією працею. І недаремно ж іще 2002 року видавництво «Довіра» видало солідний том під назвою «Фразеологія перекладів Миколи Лукаша». Адже Лукаш, як справедливо зауважив Іван Драч, «знав мову віртуозно, знав її скрупульозно, в деталях, розрізняв за запахом усі нюанси». Й так само «за запахом» розрізняв і психологічні нюанси, що давало змогу йому методично почуватися достатньо вільно, при цьому ніколи анітрохи не схиливши проти смислового й енергетичного спрямування оригіналу.

У такому ключі розмірковує доцент Інституту філології КНУ ім. Тараса Шевченка Віталій Радчук (philology.kiev.ua): «Микола Лукаш, цілком вписуючись у давню перекладацьку традицію, являє собою унікальний матеріал для вивчення. Можна без перебільшення сказати, що перекладацька спадщина Миколи Лукаша – серйозний привід для розмови про саму суть мистецтва перекладу. Зокрема й про те, що таке перекладацький метод. Як особисте, індивідуальне й особливе переплітається в методі з типовим, загальним і очікуваним...»

Нагадаємо, що Лукаш віртуозно перекладав з двадцяти мов і що згадане видання – лише одна книга з 15-томного зібрання творчої спадщини видатного майстра, яке планується до видання.

## ЧАС І ОСОБИСТОСТІ | ДРУЗИ ДУШЕВНІ

# ТАРАС ШЕВЧЕНКО І АЙРА ОЛДРІДЖ

Тетяна МОРГУН  
спеціально для «ПВ»

В Одесі, Києві та Львові виступав Нью-Йоркський експериментальний театр «La MaMa» з виставою «Темні ночі, ясні дні» за участі американських та українських митців. В основі спектаклю, пише minprom.ua, – історичні матеріали: знайомство Тараса Шевченка з афроамериканським актором, видатним трагіком XIX століття Айрою Олдріджем під час гастролей останнього у Росії; тоді ж Тарас Григорович створив відомий портрет Олдріджа. Виставу присвячено 200-літньому ювілею Кобзаря.

...У 1858 році Тарас Шевченко повернувся до Петербурга після десятирічного заслання – помилування для поета добився граф Федір Толстой, скориставшись доброзичливістю царя під час коронації. Пам'ятне знайомство відбулося у помешканні Толстих і там само, у майстерні, Шевченко малював портрет Айри Олдріджа, а п'ятнадцятирічна донька графа Катерина була в них за перекладача. Пізніше Катерина Юнге стала відомою художницею й, згадуючи дружбу двох великих людей, писала у своїх мемуарах: «В них обох було надто багато спільного: обидва – чисті, чесні душі, обидва – справжні художники, обидва мали у спогадах юності важкі сторінки гноблення. Один, аби потрапити до омріяного театру, куди вхід було заборонено із собаками та неграми, найнявся у лакеї до актора, другого відшмагали за спалений під час малювання недогарок свічки...» (там же).

Серед низки цікавих спогадів сучасників і літературознавців про згадане знайомство і дружбу особливою емоційністю (як на мене) вирізняються замальовки видатного російського художника й скульптора Михайла Мікешина (автора пам'ятника Богданові Хмельницькому в Києві) і нашого сучасника – бібліографа, публіциста й письменника Івана Халтуріна.

Перший згадав неймовірний, приголомшливий петербурзький успіх Олдріджа у виставі «Стелло» за Шекспіром, а також здатність Тараса Шевченка у хвилини особливого одкровення, викликаного стогоном зболеної душі, доходити у висловлюваннях



до поетичного пафосу, коли Кобзар «ніби виростав, відчувалася величезна сила в його полум'яних словах, що за силою та вогнем нагадували мені гру славетного геніального трагіка Айри Олдріджа». Мікешин пише: «Невдовзі по прибутті до Петербурга, після блискучого дебюту в «Отелло», трагік з'явився у вітальні Толстих, де й був оточений палкими знаками захоплення всього товариства його талантом.

## «Обидва – чисті, чесні душі, обидва – справжні художники».

Не бачив я перших хвилин знайомства Тараса Григоровича з Олдріджем... застав їх уже в щонайвуршлівіших стосунках дружби: вони сиділи в кутку на диванчику або ходили залого обійнявшись; донька графа – дві дівчинки – наперейми слугували їм за толмачів... З того вечора Олдрідж цілком заволодів усією увагою Шевченка... Тарас Григорович ні слова не знав англійською, Олдрідж також не розмовляв жодною європейською мовою, крім англійської, тим часом вони відвідували один одного» (litopys.org.ua). І, як пишуть сучасники, примудрилися пречудово порозумітись навіть без послуг перекладача. Їхні багатотні творчі натури мали предостатньо барв і відтінків, жестів і міміки для цілком зрозумілого обом емоційного самовияву, більше того – часто вулканічного, пристрасного, що, повторюючи, творчий особистості знайоме, близьке, зрозуміле.

період Шевченко вирішив написати портрет Айри Олдріджа, й трагік охоче погодився. Він приходив до майстерні, й «сеанс розпочинався. Кілька хвилин чувся лише шурхіт олівця на папері, однак мовчання було нетривалим. Хіба ж міг жвавий, темпераментний актор доволі спокійно!.. Шевченко гнівався, припиняв роботу. Олдрідж миттєво робив злякане обличчя, деякий час сидів нерухомо і раптом запитав: «А можна співати?» Веселощі Олдріджа заражали й Шевченка: олівець відкладався вбік, він теж співав – рідні українські пісні, танцював. А заспокоївшись, обидва починали вже серйозно говорити про різні міста й країни, про пісні різних народів.

Урешті-решт 25 грудня 1858 року роботу над портретом було завершено. Шевченко й Олдрідж – обидва лишили на портреті свої відписки, ніби скріпивши цим свою дружбу.

## ЗУПИНЕНА МИТЬ

снє полотно французького художника Луї Пікара, де зображено разом Тарас Шевченко та Айра Олдрідж. Картина вважається «невідомою» (forum.artinvestments.ru), надто з огляду на те, що експерти

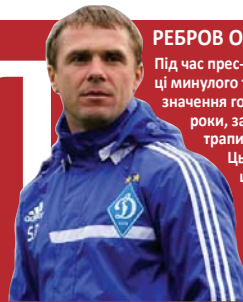
аукціонного дому Ketterer Kunst Modern Art у Мюнхені з'ясували, хто ж ці двоє? (!) Врешті-решт особистості на груповому портреті було встановлено, й причетні особи вирішили, що набуток цей є велими дорогим, тож

збираються виставити картину як топ-лот у рамках мюнхенського аукціону всередині червня ц. р. Попередня оцінка полотна – 8000–12 000 євро. А до того робота експонуватиметься на перед аукціонній виставці (там же).





# СПОРТ



## РЕБРОВ ОЧОЛИВ «ДИНАМО»

Під час прес-конференції за підсумками сезону 2013–2014, яка відбулася наприкінці минулого тижня, президент киявського «Динамо» Ігор Суркіс оголосив про призначення головним тренером команди Сергія Реброва. Контракт підписано на три роки, за підсумками наступної національної першості команда повинна потрапити до Ліги чемпіонів.

Цьогоріч кияни вперше в історії проведення національних першостей залишилися без медалей, посівши лише четверту сходинку у турнірній таблиці після «Шахтаря», «Дніпра» й «Металіста». І лише вигравши у гірників з рахунком 2:1 фінал національного Кубка, «біло-блакитні» під орудою Сергія Реброва, який керував командою у статусі «в.о.» головного тренера, трохи підсолодили гірку пігулку тривалої серії невдач для уболівальників команди. Востаннє найтитулованіша команда країни перемогла у чемпіонаті країни 5 років тому, а Кубком не володіла на один сезон довше.

## АКРОБАТИКА | СПОРТИВНІ ДИНАСТІЇ НА МАРШІ

# СРІБНИЙ ПОДАРУНОК ОНУКА

У квітні в стародавньому місті Гімарайнш (який назвали колись Португалією, а рік тому – її культурною столицею континенту) синхронно відбулися чемпіонат Європи зі стрибків на батуті, у подвійному міні-трампі й акробатичній доріжці. Збірна України у загальнокомандному заліку посіла п'яте місце, здобувши сім медалей різного ґатунку з 28 розіграних комплектів.

Семен ПЕРЦОВСЬКИЙ  
спеціально для «ПВ»

Однією з героїнь нещодавнього великого спортивного свята, який профспілковий комітет і керівництво Северодонецького об'єднання «Азот» присвятили 80-річчю рідного міста, стала Ніна Петрівна Рущька. Розповідаючи про неї, голова профкому «Азоту», член Ради ФПУ Валерій Черниш каже, що вона не тільки ветеран праці, одна з кращих електромонтерів та голів цехових комітетів профспілки містоутворюючого підприємства, а й «голова спортивна бабуся».

І справді, навіть зараз, у доволі поважному віці Ніна Петрівна перемагає у всеукраїнських і навіть міжнародних змаганнях своїх ровесників, організовує спортивну роботу у профспілковій організації ветеранів, що діє в об'єднанні «Азот». Та нині найприємнішим для неї стало привітання зі значним досягненням онука Олександра Рущького. Своїми виступами вже у 16 років він заслужив звання майстра спорту.



Віце-чемпіонки Європи Марина Кийко та Наталія Москвіна  
Фото: ueg.org

Утім, не відстають від свого колеги й партнери по збірній. Так, справді «космічним» стрибком можна назвати товариша Сашка по луганській команді Олега Аксамитного. Він у Португалії став чемпіоном Європи серед юніорів у стрибках на

акробатичній доріжці. А юніорська команда (вихованці Луганського обласного вищого училища фізичної культури – Олег Аксамитний, Олександр Рущький, Олексій Руденко та Олександр Шахов) отримала срібні нагороди на акробатичній доріжці та в подвійному міні-трампі.

У дорослих на акробатичній доріжці вінничанин Віктор Кифоренко виборов бронзову медаль. Третьою стала й наша команда у цьому виді змагань – разом із Віктором Кифоренком виступали Леонід Пантелю, Станіслав Стаценко та Микита Стаценко. У цій же програмі серед дівчат українки Катерина Басва, Олена Орлова та Дар'я Алексеева теж зішли на «бронзову» сходинку п'єдесталу пошани.

У стрибках на батуті киянка Марина Кийко та харків'янка Наталія Москвіна здобули титул віце-чемпіонки континенту. А в індивідуальних стрибках на батуті Марина замкнула чільну трійку.

У фінальних змаганнях команд дорослих зі стрибків на подвійних міні-батутах українці участь не брали, тож завершили змагання з одним «золотом», двома срібними нагородами і чотирма «бронзовими».

## коротко



## ФЕХТУВАННЯ

# НАШІ РАПІРИСТКИ – КРАЦІ В ЄВРОПІ

У столиці Румунії, де проходить командний Кубок Європи з фехтування, наша збірна рапіристок у складі Ольги Лелейко, Катерини Ченцової, Олександри Сенюти та Катерини Деордієвої стала переможницею турніру.

Розіграв командного Кубка Європи, на відміну від етапів світового Кубка, проводиться між збірними командами європейських клубів фехтування, а не між національними збірними країн. Тож у Бухаресті у фіналі українки (збірна команда киявської Школи вищої спортивної майстерності) з рахунком 45:41 вибороли перемогу у господарів турніру (збірної команди фехту-

вального клубу «CSA Steaua»). А у вирішальній зустрічі наші дівчата з аналогічним рахунком виявилися сильнішими за французько-німецьку команду «Bourg la Reine»). Варто додати, що минулими вихідними на п'ятому Міжнародному турнірі «Tropheuі Pellegrin», який також приймав Бухарест, киянки Катерина Ченцова та Ольга Лелейко вибороли «золото» та «бронзу» відповідно.

## МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | ДОСТОЙНИКИ ОТРИМАЛИ НАГОРОДИ

# ЗАКАРПАТСЬКИЙ «СПАРТАК» ВІДЗНАЧИВ КРАЩИХ

На засіданні ради Закарпатської обласної організації ФСТ «Спартак» підбито підсумки обласного огляду-конкурсу на краще проведення фізкультурно-оздоровчої роботи серед галузевих профспілок у 2013 році.

З урахуванням усіх показників перше місце присуджено обласній організації профспілки працівників охорони здоров'я (голова Володимир Турок). Другою, зовсім трохи поступившись медіаком, стала обласна профорганізація працівників державних установ (голова Марія Петчук), а третє місце поділили між собою профорганізації Закарпатської дирекції УДППЗ «Укрпошта» (голова Василь Гецько) та Державної фінансової інспекції в Закарпатській області (голова Михайло Пло-

вайко). Призери нагороджені кубками та дипломами обласної організації ФСТ «Спартак», які вручили виконуючий обов'язки голови облорганізації Микола Щадей і колишній голова, член обласної ради ФСТ «Спартак» Антон Яцина. Також на засіданні було оголошено підсумки III Всеукраїнського конкурсу серед спортивних журналістів «Спартак» спортивний–2013». У номінації «За відданість спартаківському фізкультурно-спортивному руху» лауреатом став завідувач відділу організа-



Зліва направо: Микола Щадей та Антон Яцина вручають кубок та диплом Тіберію Лукачу

ційно-гуманітарної роботи Закарпатської облпрофради, член президії облради ФСТ «Спартак» Сергій Баранчикова. Його також відзначено куб-

ком та дипломом Центральної ради ФСТ «Спартак».

За інформацією Закарпатської облпрофради

## БІАТЛОН

# БРИНЗАК ЗАЛИШИВСЯ ПРЕЗИДЕНТОМ ФБУ

Наприкінці минулого тижня відбулася звітно-виборна конференція Федерації біатлону України, на якій керівником організації було переобрано Володимира Бринзак, а почесним президентом ФБУ обрано Миколу Томенка.

У роботі конференції взяли участь президент Національного олімпійського комітету України Сергій Бубка, народний депутат Микола Томенко, заступник міністра молоді та спорту Ніна Уманець, керівництво Федерації та представники обласних федерацій. Під час засідання було підбито підсумки чотирирічної роботи, окреслено нові цілі та завдання, а також затверджено склад керівників органів. Не слід забувати, що біат-

лон – це провідний зимовий вид спорту в Україні, входить до п'ятки найкращих біатлонних федерацій світу. А останнє чотириріччя українського біатлону стало найбільш насиченим на яскраві та історичні досягнення. Учасники конференції одностайно оцінили роботу Федерації як успішну і перебрали Володимира Бринзак на новий чотирирічний термін, почесним президентом Федерації біатлону України обрано Миколу Томенка.

УВАГА!

Триває передплата

центральної профспілкової видань на 2014 рік

Вартість передплати на 2014 рік:

газета «Профспілкові вісті» – 156,00 грн (передплатний індекс – 22152),

журнал «Бібліотечка голови профспілкового комітету» – 68,04 грн (передплатний індекс – 22909).

Передплатити видання можна в будь-якому поштово відділенні України за «Каталогом видань України» або скориставшись послугою «Передплата ON-LINE» на корпоративному сайті ДП «Преса» www.presa.ua

МОРГАН ФРІМАН СТАНЕ РАБОМ



Голлівудський актор виконає головну роль у стрічці «Прекрасний Джим Кі». Сценарій до цієї драми напише Роберт Родат, відомий за фільмами «Врятувати рядового Райана» і «Патріот».

Нова стрічка – це реальна історія колишнього раба, ветерана громадянської війни в США і ветеринара-самоучку, доктора Вільяма Кі, який навчив коня на прізвисько Прекрасний Джим Кі читати, писати і виконувати найпростіші математичні обчислення. Проект буде представлений потенційним інвесторам на Каннському кінофестивалі.

ДОЗВІЛЛЯ

ГОРОСКОП

26 травня – 1 червня



ОВЕН Намагайтеся якомога більше часу приділяти собі. Вам потрібно зосередитися на важливих справах і не зважати на дрібні неприємності.



ТЕРЕЗИ Утримайтеся від особистих поїздок та ділових відряджень. Вам необхідно залагодити справи й усунути недоліки в роботі.



ТЕЛЕЦЬ Успереч уявним перешкодам займіться вирішенням фінансових питань, аби запобігти скрутній ситуації.



СКОРПІОН Отримавши гарну звістку від старих партнерів, спробуйте змінити звичну стратегію поведінки на переговорах. Так ви покращите своє матеріальне становище.



БЛИЗНЮКИ Цей тиждень сприятливий для навчання й опанування нових знань. Для самовдосконалення добре спробувати нову методику роботи.



СТРЕЛЕЦЬ Цей тиждень буде ефективним для вирішення складних завдань, що вимагають концентрації уваги.



РАК На час вирішення колективних завдань утримайтеся від критики колег, щоб не зажити ворогів у власному оточенні.



КОЗЕРІГ Загострення стосунків з боку опонентів підтвердить правильність ваших починань. Намагайтеся уникати вороже налаштованих осіб.



ЛЕВ Щоб упоратися з виробничими проблемами, вам доведеться докласти чимало зусиль – ваші партнери можуть відмовитися від виконання даних обіцянок.



ВОДОЛІЙ Приділіть увагу саморозвитку і професійному зростанню. Спробуйте проаналізувати отриману інформацію та статистичні дані.



ДІВА У суперечці з керівником виявіть наполегливість, аби досягти бажаного результату.



РИБИ Цього тижня далекі поїздки і переговори будуть результативними, водночас можливі труднощі з фінансовими операціями.

НАЙБІЛЬШІ ЗАМКИ СВІТУ

ЗАМОК ХУНЬЯДІ



Фото з Інтернету

Колись це була цитадель угорського короля Сигізмунда Люксембурзького. В середині XV ст. Янош Хуньяді, будучи правителем Трансильванії і регентом Угорського королівства, перетворив військову фортецю на замок-резиденцію. Після смерті Хуньяді замок часто змінював господарів. Його постійно перебудовували, й тому в класичній готичній споруді можна побачити елементи ренесансної та барокової архітектури.

СКАНВОРД

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, виріжте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», бульвар Дружби народів, 5, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

На жаль, цього разу переможців конкурсу не виявлено.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Відповіді на сканворд, надрукований у № 20

Grid with crossword clues and answers

Правильні відповіді – «срібло»

Large crossword grid with clues and answers

СМАЧНОГО!

«МОРСЬКІ ПОРОСЯТА»

Оригінальний рецепт рибної закуски, яка прикрасить ваш стіл і потішить любителів смачненько поїсти.

Інгредієнти:

- Кальмари – 12 шт. Рис – 150 г Печериці свіжі – 12-15 шт. Середня цибулина – 1 шт. Середня морква – 1 шт. Яйця – 3 шт.

Спосіб приготування:



- 1. Очищаємо кальмарів і опускаємо в киплячу воду на півхвилини, аби вони згорнулися в гарні тушки свинок. Охолоджуємо. 2. Готуємо фарш. Для цього відварюємо рис, смажимо дрібно порізані грибочки, цибулю з морквою, варимо яйця. Подрібнюємо всі інгредієнти й перемішуємо, додаємо майонез, сіль і перець. 3. Наповнюємо фаршем «черевця» майбутніх свинок (тушки кальмарів), попередньо відрізвавши у них плавники й хвостики. 4. На місці вух і очей робимо надрізи, в які вкладаємо трикутнички кальмарів (хвостики та носики) і перець горошком. 5. Змащуємо майонезом і ставимо в духовку на 15 хвилин. Закуска «Морські поросята» готова!